

De szorongatásukban az
Úrhoz kiáltottak,
és gyötrelmükből kiragadta
őket.

Zsolt 107,13

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXXI. évf. 11. • (3994.)
2025. március 16. • Ára 445 Ft

Jövőbe mutató, élvonalbeli és az embert szolgálja

Cserey György dékán a Pázmány informatikai karának kutatási tevékenységéről

Fotó: Merényi Zita

Igen, biciklizhet valaki lebénult végtaggal, és egy vak képes kiválasztani, hogy a bolt polcán melyik a gyömbéres tea – mégpedig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Karának köszönhető fejlesztések révén. Mely területeken, milyen támogatással és milyen eredménnyel kutatnak? Cserey György dékánt kérdeztük a kar oktató-kutató tevékenységéről.

– A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Kara (PPKE-ITK) oktató-kutató egyetem, ezt mutatja képzési palettája és oktatói profilja.

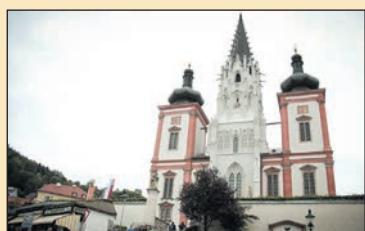
– Valóban, a kar alapítója, Roska Tamás azt a koncepciót álmodta meg, hogy oktatóink saját kutatási területükön élvonalbeliek legyenek. Jelentős többségük legalább egy évet külföldi neves egyetemen töltött Svájcban, Németországban, Amerikában, Norvégiában, Új-Zélandon. Van tehát nemzetközi tapasztalatuk. Sok időt fordítanak kutatásra, a hallgatókkal való törődés és együttműködés viszont hangsúlyos. Kicsi kar vagyunk, így

az oktató-diák arány elég jó, és erős a mester-tanítvány viszony. Tématerületeink a mérnökinformatika és a molekuláris bionika alapképzésekhez kapcsolódnak. Mindig nagyon fontos volt, hogy interdiszciplináris tudást adjunk, aminek a jövőben még nagyobb szerepe lesz a mesterséges intelligencia (MI) szempontjából. A mérnökinformatikus hallgatók kezdettől tanultak biológiai tárgyakat, kiemelten neurobiológiát, mert az agy működése egy mérnök számára mindenképpen izgalmas. Roska Tamás kutatási területe, és magam is ezen a területen doktoráltam, a neurális hálózatok volt.

(Folytatás a 9. oldalon)

Esterházy János-díjat kapott
Dominik Duka bíboros
5. oldal

Zarándoklat Mindszenty bíboros
mariazelli szobrához
12. oldal

Cs. Varga István
Németh Lászlóról
A Józsefvárosi Múzeum
helytörténeti kiállítás
Emlékezés Gene Hackmanre
Film: A brutalista

Új elnöke van a Katolikus Karitásznak és a Katolikus Rádióknak

Ülésezett a püspöki konferencia

(Bővebben a 3. oldalon)

Azt csináljuk jól, ami a feladatunk!

Michael W. Banach érsek, apostoli nuncius
a Café Francescóban

Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa volt március 4-én a budapest-belvárosi Café Francesco vendége. A kávézó megtelt érdeklődővel; az online közvetített beszélgetést több száz néző követte. Az Apostoli Szentszék nagykövetét Rónaszéki János, a budapest-pestszenterzsébeti Szent Erzsébet-templom káplánja, a Café Francesco ötletgazdája kérdezte.

(Folytatás a 7. oldalon)

A teológus eszköz Isten üdvösségtervében

Jubileumi konferenciát tartottak a Sapientian

Mire jó a teológia? – tették fel a kérdést a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola jubileumán rendezett tanácskozáson az előadók. Az intézményt huszonöt évvel ezelőtt hozta létre a bencés, a ferences és a piarista rend, amelyek képviselői (képiünkön) szintén választ próbáltak adni a főiskola március 8-i konferenciájának központi kérdésére. (Beszámolónk a 5. oldalon)

Hallgass a kávéscsészédre!

Negyven ötlet a nagybőjtire szülők számára

Készülj fel, tervezz, hogy gyümölcsöző legyen a nagybőjti időszak! – tanácsolja az Aletheia nemzetközi katolikus portál szerzője, Emily Jaminet író, hét gyermek édesanyja. Kreatív és praktikus ötleteket gyűjtött össze, amelyek inspirációul szolgálnak ahhoz, hogy a szülők felkészülhessenek, hogyan tudják minél mélyebben megélni a nagybőjti időszakot.

A negyven ötlet közül lehet csupán egyet választani, de akár többet is... Néhány ötletet kiegészítettünk, illetve módosítottunk a magyarországi lehetőségekhez igazítva.

(Negyven tanács a nagybőjtire a 8. oldalon)

Élet Krisztus szolgálatában

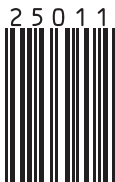
BÁTORSÁG

Készülünk együtt Bódi Mária Magdolna boldoggá avatására!

Bővebb információ a bodimariamagdolna.hu honlapon

ISSN 0133-1205

9

770133 120548

Isten jelenléte a kicsinységben

Február 26-án délelőtt kórházi kezelése miatt a Szentatya nem tudta megtartani a szokásos szerdai általános kihallgatást, a Szentszék viszont közzétette az erre az alkalomra készített katekézis szövegét. Ez folytatása a jubileumi, Jézus Krisztusról, a mi reménységünkről szóló katekézissorozatnak, a hetedik elmélkedés Jézus gyermekkoráról. A beszéd témája: „Látta szemem üdvösségedet” (Lk 2,30) – Jézus bemutatása a templomban. Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását adjuk közre.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! Ma „Jézus Krisztusnak, a mi reménységünknek” (1Tim 1,1) a szépségét templomban való bemutatásának misztériumában szemléljük. Lukács evangélista a Jézus gyermekkoráról szóló elbeszélésében Máriának és Józsefnek az Úr törvénye és annak minden előírása iránti engedelmisségét mutatja be. Izraelben valójában nem volt kötelező a gyermek bemutatása a templomban, de azok, akik az Úr szavát hallgatva éltek, és igazodni akartak hozzá, ezt értékes gyakorlatnak tartották. Így tett Anna, Sámuel próféta anyja is, aki meddő volt; Isten meghallgatta imáját, ő pedig, miután megszületett a fia, elvitte a templomba, és örökre felajánlotta az Úrnak (vö. 1Sám 1,24–28).

Lukács tehát Jézus első istentiszteleti cselekedetét beszéli el, amelyre a szent városban, Jeruzsálemben került sor, mely egész vándorszolgálatának célpontja lesz attól kezdve, hogy szí-

lárdan elhatározza, hogy odamegy (vö. Lk 9,51), és küldetésének beteljesítése felé halad. Mária és József nem egyszerűen bekapcsolják Jézust egy családnak, egy népnek, az Úristennel való szövetségnek a történetébe, hanem vigyáznak rá és felnevelik, bevezetik a hit és az istentisztelet közegebe. És ők maguk is fokozatosan növekszenek egy őket messze meghaladó hivatás megértésében.

A templomban, „az imádság házában” (Lk 19,46), a Szentlélek egy idős férfi szívéhez szól: Simeonhoz, Isten szent népének egy várakozásra

és reménykedésre készen álló tagjához, aki azoknak az ígéreteknek a beteljesedésére vágyik, amelyeket Isten a próféták által tett Izraelnek. Simeon megérzi a templomban az Úr Felkentjének jelenlétét, meglátja a „sötétségbe” (vö. Iz 9,1) merült népek között felragyogó fényt, és elébe megy a gyermeknek, aki – ahogy Izajás megjövendöli – „értünk született”, a „nekünk adott” fiú, a „béke fejedelme” (Iz 9,5).

Simeon átöleli ezt a gyermeket, aki kicsiként és gyámoltalanul a karjában pihen; de valójában ő az, aki

megtalálja a vigasztalást és létének teljességét, amikor magához öleli. Ezt egy hálás megrendültséggel teli énekben fejezi ki, mely az Egyházban a nap végi imává lett: „Most bocsásd el, Uram, szolgádat, szavaid szerint békében, mert látta szemem üdvösségedet, melyet minden nép színe előtt készítettél, világossággul a pogányok megvilágosítására és dicsőségül népnek, Izraelnek” (Lk 2,29–32).

Simeon annak az embernek az örömet énekl meg, aki látta, felismerte Izraelnek és a népeknek a Megváltóját, és továbbadhatja másoknak a vele

való találkozást. Tanúja a hitnek, melyet ajándékként kap, és másoknak is közvetít azt; tanúja a reménységnek, mely nem csal meg; tanúja Isten szeretetének, mely örömmel és békével tölti el az ember szívét. E lelki vigasztalástól eltelve az agg Simeon a halált nem végnek, hanem beteljesedésnek, teljességnek látja, „nővéreként” várja, mely nem megsemmisíti, hanem bevezeti abba az igazi életbe, amelyet már megízlelt és amelyben hisz.

Azon a napon nem Simeon az egyetlen, aki meglátja a gyermek Jézusban testet öltött üdvösséget. Ugyanez történik Annával is, a több mint nyolcvanéves özvegyasszonnyal, aki egészen a templom szolgálatának és az imádságnak szentelte magát. A gyermek láttán ugyanis Anna Izrael Istenét ünnepli, aki éppen ebben a gyermekben váltotta meg népét, és Anna ezt másoknak is elmondja, nagylelkűen terjesztve a prófétai igét. A két öregnek a megváltásról szóló éneke így az egész népnek és az az egész világnak szóló jubileum meghirdetését vezeti be. A jeruzsálemi templomban az emberek szívében újra fellobban a remény, mert Krisztus, a mi reménységünk lépett be oda.

Kedves testvéreim, utánozzuk mi is Simeont és Annát, a reménység ezeket a zarándokait, akiknek tiszta, a felszín mögé látni képes szemük van, akik ki tudják „szimatolni” Isten jelenlétét a kicsinységben, akik örömmel tudják fogadni Isten látogatását, és reményt tudnak gyújtani testvéreik szívében!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media (archív)

Ferenc pápa egészségi állapotáról

„Szívem mélyéből köszönöm az imákat!”

Lapzártánk napján (2025. március 10., hétfő) reggel 8.24-kor a Szentszéki Sajtóközpont újabb közleményt adott ki Ferenc pápa állapotáról, akit a római Gemelli Klinikán kezelnek február 14-e óta.

„A pápának nyugodt éjszakája volt, jelenleg pihen” – olvasható a március 10-én reggel kiadott helyzetjelentésben. A Szentatya állapota továbbra is fokozatosan javul, miközben

a római Gemelli Klinikán lábadozik – közölte egy nappal korábban, március 9-én este a Szentszéki Sajtóközpont. A vatikáni sajtóiroda e közléshez hozzátette, hogy a pápa a Gemelli Klinikáról délután videokapcsolaton keresztül követte a Római Kúria nagyböjti lelkigyakorlatát. A lelkigyakorlat, melyet a Pápai Ház szónoka, Roberto Pasolini kapucinus szerzetes vezet, aznap, vasárnap délután kezdődött a VI. Pál Teremben. A Szentatya online, lélekben egyesülve csatlakozott a résztvevőkhöz. Még vasárnap délelőtt Pietro Parolin bíboros államtitkár és általános ügyekért felelős helyettese, Edgar Peña Parra érsek meglátogatta a kórházban Ferenc pápát. A Szentatya szentmisén vett részt azokkal együtt, akik kórházi tartózkodása idején gondozzák.

Folyatódta a kezelések, valamint a légzés- és mozgásterápia. A pápa követi az előírt diétát, amely most már szilárd ételeket is tartalmaz. Az orrkanülön keresztül végzett magas áramlású oxigénterápiát követően március 9-én éjszaka az előre tervezettek szerint ismét folytatódott a nem invazív gépi lélegeztetés.

Február 24-től minden este 9 órától a Szent Péter téren közös imádságot tartanak a kórházban levő Ferenc pápa egészségéért.

Március 6-án csütörtökön Ángel Fernández Artime bíboros, a megszentelt élet intézményeivel és apostoli élet társaságai-val foglalkozó dikasztérium proprefektusa vezette a rózsafüzért. Az imádság előtt a téren lejátsszották a Szentatya hangüzenetét.

Ferenc pápát meghatja, milyen sokan kifejezik iránta érzett szeretetüket és üzennek neki jobbulást, gyógyulást kívánva, és hálás az érte mondott imákért. A Szentszék március 6-án este tette közzé azt a rövid hangüzenetet, amelyben a Szentatya köszönetet mondott. A spanyol nyelvű hangüzenet magyar fordítása a következő: „Szívem mélyéből köszönöm az imákat, amelyeket a téren imádkoztok az egészségemért, innen kísérlek benneteket. Isten áldjon és a Szűzanya oltalmazzon benneteket! Köszönöm!”

(Arra kérjük kedves Olvasóinkat, hogy továbbra is imádkozzunk a Szentatyáért! Ha tudunk, a Vatikán YouTube-csatornáján keresztül csatlakozzunk a Szent Péter téren naponta egybegyűlő hívók közös imájához este 9-kor! – a szerk.)

Forrás: Szentszéki Sajtóközpont

Püspököt szenteltek Jordánia új templomában

A jordániai Krisztus megkeresztelkedése templomban (Al-Magtasz) Pierbattista Pizzaballa bíboros, jeruzsálemi latin pátriárka elnökletével február 28-án zajlott Ijád Akram Tval (Iyad Akram Twal) püspökké szentelése.

Koncelebrált William Shomali általános helynök, Rafik (Rafiq) Nahra galileai pátriárkai helynök és számos püspök, pap és szer-

zetes, különböző egyházakból és rendekből. Az új püspök rokonai mellett a Szent Sír-rend lovagjai, konzulok, nagykövetek, polgári és katonai vezetők is részt vettek a beiktatáson. Az esemény többek között azért volt rendkívüli, mert ez volt az első nagy ünnep, mióta idén január 10-én Pietro Parolin bíboros államtitkár felszentelte az új templomot. Emellett először szenteltek püspökké jordániai pátriárkai helynököt Jordániában, ami a helyi egyház számára történelmi jelentőségű momentummá tette Ijád Tval püspökké szentelését.

Az ünnepélyes esemény szervezésében aktívan közreműködtek az ifjúsági csoportok, cserkészek, kórusok Jordánia latin plébániáiról, s tanúságot tettek a jordán vendégkeretéről is. Miután elhangzott az evangélium, felmutatták a pápai dekrétumot, melyet Giovanni Pietro

Dal Toso jordániai apostoli nuncius olvasott fel. A homíliát Pierbattista Pizzaballa bíboros mondta, aki a püspöki szolgálat mély lelki és szentirási háttérrel mutatta be. Kiemelte a vigasztalás és a reménynyújtás szerepét, amelyek napjaink kihívásai közepette különösen fontos aspektusát jelentik a főpásztor szolgálatának, „olajat és balzsamot” kell öntenie „a szenvedők szívének és lelkének sebeire”. A legfontosabb, hogy szeresse nyáját; ezenkívül legyen az igazság hangja – bátorította Pizzaballa bíboros Ijád Akram Tval atyát.

Ezt követte a szentelés szertartása. A szentmise végén az új püspök megáldotta a jelenlévőket, köszönetet mondott, és arra kérte a híveket, ők is vegyenek részt ebben a szent küldetésben, az együttműködés és az egység lelkületében. „Az Egyház nem pusztán hierarchia, hanem Krisztus élő teste, amelyben minden tagnak létfontosságú szerepe

van. Dolgozzunk együtt, kéz a kézben, hogy élettel teli közösséget hozzunk létre, tanúságot téve Krisztusról az egyházmegyében és szeretett hazánkban, Jordániában!”

Verestói Nárcisz
Forrás és fotó:
Jeruzsálemi Latin Patriarkátus

Új elnöke van a Katolikus Karitásznak és a Katolikus Rádiónak

Ülésezett a püspöki konferencia

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) március 3–4-én tartotta tavaszi rendes ülését. A püspökök testülete a szokásoknak megfelelően az MKPK budapesti székházában gyűlt össze. Az ülésen részt vett Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa is.

Az MKPK tagjai közösen mutattak be szentmisét Szentatyánkért, Ferenc pápáért. A püspökök testülete buzdítja a hívőket és minden jószándékú embert, hogy imádkozzon a Szentatyáért.

Spányi Antal püspök, közeledve 75. életvéhez nem kívánta meghosszabbítani megbízatását a Magyar Katolikus Rádió vezérigazgatói, valamint a Katolikus Karitászt elnöki pozíciójában.

Magyar Katolikus Rádió új vezérigazgatója Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök

Spányi Antal a Magyar Katolikus Rádió megalapítása, azaz 2004 óta vezette az intézményt. A püspökök testületének döntése értelmében utódja Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök, a Központi Szeminárium rektora lesz. Radetzky András vezérigazgató-helyettes folytatja munkáját.

Spányi Antal 2003 óta volt a Magyar Katolikus Egyház hivatalos segélyszervezetének, a Katolikus Karitásznak az igazgatója. Munkáját 2008 óta országos igazgatóként Écsy Gábor

A Katolikus Karitászt új elnöke Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök

segítette, aki szintén úgy döntött, hogy közel két évtizedes szolgálata után nem kéri mandátuma meghosszabbítását. A Konferencia döntésének értelmében a Katolikus Karitászt új elnöke Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök lesz, míg munkáját Zagyva Richárd segíti országos igazgatóként.

Udvardy György veszprémi érsek úr beszámolt Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásának előkészületeiről. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia támogatja Ervin Gábor katolikus pap, hittanár boldoggá avatásának ügyét. A püspökök testülete Pro Cultura Christiana díjat adományoz Reha György képzőművésznek, a szentendrei Vajda Lajos Stúdió alapító tagjának, aki tíz éven keresztül vezette a Székesfehérvári Egyházmegye Kortárs Művészeti Gyűjteményét.

A Katolikus Karitászt idén is megszervezi a „Tartós szeretet” elnevezésű nagybőjti tartósélelmiszer-gyűjtést, amelyet immár a 14. alkalommal szerveznek meg. A hívek március 23–30. között helyezhetik el adományaikat a templomokban kijelölt helyre vagy a Katolikus Karitászt honlapján megadott gyűjtőpontok egyikén.

Forrás: MKPK Sajtószolgálat
Fotó: Merényi Zita

Kezdjük meg ünnepélyesen a böjti időszakot!

Kiengesztelődési vecsernye Miskolcon

Orosz Atanáz miskolci megyéspüspök március 2-án a vajhagyó vasárnapi vecsernyére meghívta az egyházmegyében szolgáló papságot a székesegyházba. A vecsernye a kölcsönös kiengesztelődés szertartásával ért véget. A Görög-katolikus Egyházban vajhagyó vasárnap utáni hétfőn kezdődik meg a nagybőjt, két nappal korábban, mint a római katolikusoknál.

„Nagyon ünnepélyessé teszi a nagybőjt kezdetét a szentévből, hogy ilyen nagy számban jelentünk meg ezen a vecsernyén, és egy szívvel, egy lélekkel mondtuk el az Úr imádságát; »bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek«” – mondta a vecsernyén a miskolci megyéspüspök.

Majd így folytatta: „Most, hogy a Szentatya a kórházból üzen szerte a világnak, komolyabban vesszük szavait. Azt kérte, hogy a szentévből a megbocsátást mindannyian szívünk, elménk legmélyén tapasztaljuk meg, és ezt a megtapasztalt megbocsátást jó szívvel adjuk tovább, mi is bocsássunk meg mindenkinek, aki csak kéri ezt tőlünk. Nem tudjuk ezzel meg nem történté tenni a múltat, de annyit elérhetünk, hogy mostantól bosszúvágy, gyűlölködés nélkül tekintünk egymásra, és felhőtlen, szebb jövőt kezdünk el kiépíteni. Ez a ma esti találkozásunk erre is szolgál.”

„Szent Páltól hallottuk ma délelőtti liturgiáinkon, hogy »üdvösségünk közelebb van, mint amikor hívők lettünk« (Róm 13,11). Mással pedig a második korintusi levélben azt írja az apostol, hogy »a régi elmúlt, valami új kezdődik el«. Ezt kezdjük meg most azzal a kiengesztelődéssel, amire ő maga buzdít bennünket, hozzátéve, hogy mindannyian, akik

Krisztus szolgálai vagyunk, ezt a buzdítást adjuk tovább.”

„A nagybőjtnak ezt a nagyon fontos üzenetét a kiengesztelődés rítusával szeretnénk megfoghatóvá tenni. A paptestvéreket és diakónusainkat hívom meg arra, hogy egymás felé leborulva, meghajolva kérjünk és adjunk bocsánatot” – szólított fel a püspök. A lelkipásztorok erre „Bocsásd meg nekem, testvérem, és áldj meg engem!” „Bocsásson meg nekem az Isten, és áldjon meg téged!” kérés-válással köszöntötték egymást.

Bodnár Dániel és Varga-J. Bernadett
Forrás és fotó: Miskolci Egyházmegye

Szűz Mária oltalmában

Boldog Meszlényi Zoltán püspökre emlékeztek a terézvárosi templomban

Boldog Meszlényi Zoltán püspök, vértanú emléknepjének estéjén, március 4-én a budapest-terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-templomban vesperást imádkoztak a jelen lévő püspökök, papok, diakónusok, szerzetesek, szerzetesnővérek és hívek. A vesperást Horváth Zoltán kanonok, esperes, a templom plébánosa vezette.

2009-ben avatták boldoggá Meszlényi Zoltán esztergomi segédpüspököt, káptalani helynököt, aki Mindszenty József bíboros letartóztatása után második helynökként vezette volna az Esztergomi Főegyházmegyét. Meszlényi Zoltán liturgikus emléknepjének estéjén, március 4-én a terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-templom Szent József-mellékoltáránál gyűltek össze az imádkozók. Az oltárt 1938-ban Meszlényi Zoltán esztergomi segédpüspök szentelte fel, ezért itt őrzik az ereklyéit, egy egészen különleges ereklyetartóban. A szolosmát Horváth Zoltán kanonok, esperes, a terézvárosi templom plébánosa vezette. Az ereklyével adott – a vértanú püspök közbenjárását kérő – áldás után a jelenlévők tiszteletüket fejezték ki Boldog Meszlényi Zoltán ereklyéi előtt.

Az ünnepi szónoknak felkért Kovács Zoltán mariológus, egyetemi tanár, a Szent István-bazilika plébános-helyettese elmélkedését megbetegedése miatt a plébános olvasta fel. Elhangzott, hogy „Boldog Meszlényi Zoltán püspöki szolgálatának évei – különösen az idő előrehaladtával, de leginkább káptalani helynökként – a borús napok egyre gyarapodó sorát tartogatták számára. Ahhoz azonban, hogy jelmondata szerint alakíthassa életét – amely így szól: Bizalommal és hűséggel (Fidenter ac fideliter) – neki is szüksége volt arra, hogy lelkiélete biztos alapokon álljon és jó

magányos, elszigetelt személyként tesz értünk, hanem a Szűzanyával és a többi szentekkel együtt – ahogyan földi zárandokutunkon mi sem egyenként járunk egymás mellett, hanem együtt, egy szívvel. Tanítson hát minket ma Meszlényi Zoltán püspök így a Szűzanyára is figyelni!” A homíliából az is kiderült, hogy a püspök 1950-ben elmondott, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepéhez kapcsolódó beszédében az Istenszülőnek kulcsfontosságú szerep jutott. Az ünnep alaphangja ugyan bensőséges, örömteli, mégis nyomasztó árnyként már halványan megjelenik benne a simeoni prófécia tartalma: a Názáreti Szűz lelkét is tör járja át (Lk 2,35). A Fiával – így üdvösségünk művével is – összefüggő szenvedés tehát a Szeplőtelen sem kerüli el.

A szent életű esztergomi segédpüspök beszédében megjelenik a könnyező Szűz témája. Mint kiderül, nem véletlenül: egy a bécsi dómban való régebbi, személyes elmélkedéséről kezdett beszélni, amely a Pócsról Bécsbe került és azóta ott tisztelt ikon árnyékában zajlott. „Még akkori bécsi tartózkodásom folyamán megtudtam – emlékszik vissza Meszlényi Zoltán püspök –, hogy a kép eredetileg Kelet-Magyarországon volt, s 1697-ben sokan könnyezni

forrásokból töltekezzen... Bár nem úgy ismerjük őt, mint a Mária-tisztelet kiemelkedő apostolát, de az életszentségre törekvő emberek szívétől az Istenszülő soha nem áll messze. Hiszen ők különösen is engedik, hogy ugyanaz a Szentlélek formálja át életüket: az az életadó Lélek, aki a Názáreti Szűzét is eltöltötte kegyelemmel, mindjárt fogantatása pillanatában, és azután folyamatosan – és persze egyszer kiemelten is, amikor az Ige testet öltött méhében. A mi üdvösségünkért.

Meszlényi Zoltán atya életében a püspökszentelése volt az, amellyel az Isteni Lélek lángja egészen képessé tette arra, hogy ne csupán „püspökösködjön”, hanem az apostolok hitével, lelkiületével és bátorságával vállalja az Egyház által rábízott küldetést – a szó legszorosabb értelmében: apostolotódként, akár a vértanúság árán is. De jól tudjuk: katolikus hitünk szerint a történetet sohasem áll meg a „személyes nagypéntek” mozzanatánál, hiszen a Szűzanya és a tanítványoké sem ért véget a Golgota lelki éjsötétjében. Krisztus feltámadása ugyanis mindannyiukat mélyen érintette, és addigi küldetésüket új fénybe helyezve koronázta meg. Nem véletlen, hogy a Lélek tüze pünkösöd előtt az apostolokat és Jézus Anyját is áthatja „az emeleti teremben” (ApCsel 1,14). És ők most is – „kibővítve” Krisztus újabb hűséges tanúinak társaságával – mint a szentek megdicsőült közössége járnak közben értünk.

Amikor tehát ma Boldog Zoltán segítségét kérjük, ne feledjük, hogy ő a mennyben sem

látták. I. Lipót császár és király, aki maga is nagy tisztelője volt a Boldogságos Szűznek, Bécsbe hozatta a képet [...] Hogy a pócsiaknak ne hiányozzék a kép, Lipót elkészíttette mását, s azt küldötte el Pócsra. Ezt a képet itt [vagyis: Pest belvárosán keresztül – a szerk.] vitték keresztül Pócs felé. Ennek a templomnak akkori plébánosa buzgólkodott, hogy a budaiak és pestiek méltóképpen fogadják a képet”.

Kovács Zoltán mariológus homíliájában hangsúlyozta, mindez nem csupán egyes megemlékezés a püspök részéről az egyébként is Nagyboldogasszony tiszteletére szentelt belvárosi templomban. „Ha jól belegondolunk, XII. Piusz pápa 1950-ben, épp abban az évben, amikor Meszlényi Zoltán szóban forgó beszéde a belvárosban elhangzott, kihirdette Mária megdicsőülésének, vagyis testesül-lelkestül való mennybevitelének dogmáját. Jóllehet Isten népe már régóta ünnepelte és hitének igazságai közt tartotta számon Mária mennybevitelét... Mintha Meszlényi Zoltán püspök jól megérezte volna: Mária anyai együttérzéséről szólni mindeképp bátorító.” A felolvasott homília végén Boldog Meszlényi Zoltán püspök említett beszédének végsszavai hangzottak el, amelyek tömör, de mély, érett, bizalommal teli gyermeki hitvallásként is értelmezhetők a rá váró megpróbáltatások fényében: „Ó, könnyező Szűz, ó drága Istenanya, emlékezzél meg rólam Jézusnál most és halálom óráján! Ámen.”

Forrás és fotó: Budapest-terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-plébánia

A BIBLIA ÜZENETE

Találkozás az Úrral a hegyen

Lk 9,28b–36

A színeváltozás történetében Jézus három tanítványával együtt felmegy egy hegyre, hogy ott együtt imádkozzanak. Azon a napon Péter, Jakab és János tartottak vele, s kiválasztottakként lettek tanúi a titoknak, melyet senkinek nem mondhattak volna el: megláthatták isteni dicsőségét. A beszámolók szerint látták, amint Jézus arca elváltozott, ruhája ragyogó színben tündöklött, és az ószövetség két nagy alakjával beszélgetett. Mózes a törvényt, Illés pedig a prófétákat képviselte. Ebben a mindent beragyogó találkozásban látható módon összeért az ó- és újszövetség, az ígélet és a beteljesedés, a várakozás és a megtestesült remény. Az esemény üzenete: amit Isten Mózes és Illés által elkezdett, azt Jézus szenvedésén és halálán keresztül szándékozik beteljesíteni. S ez az ígélet személyes életünkről is szól: amit Isten elkezdett felépíteni, azt itt és most teljessé kívánja tenni bennünk és általunk. Isten tervének megvalósulása és beteljesedése az imádságban táruul fel, és a vele való személyes találkozásban tud ránézni az ember. Isten tervével imádkozni a reményt és az ő kezébe letett jövőt jelenti.

Minden találkozás hegyre hív, melyet van, hogy nehezen, verejték árán mászik meg az ember. De jó tudni, hogy a hegyet nem önmagáért akarjuk leküzdeni, hanem azért lépünk nehezeket, hogy önmagunkat, gyengeségeinket legyőzve Istennel találkozhassunk. A hétköznapiokban kevés időnk van elindulni, va-

lóban útra kelni, lelki értelemben is hegyeket mászni. Napi rutinjaink, feladataink között sokszor megizzadva szorítunk időt a Jézussal töltött imára, majd a kihívásokkal megküzdve végül is azt tapasztaljuk, hogy ebből a találkozásból merítünk erőt a továbblépéshez.

Az evangélium nem lezárt történet, hiszen a hegyen elővételezett passió és annak hűsvéti öröme mindannyiunk életét bekapcsolja a színeváltozás eseményébe. Az átváltozás kegyelme egy felajánlott lehetőség a megtérésre, a bűnből való kilépésre. A bűnbánat és az alapos lelkiismeret-vizsgálat átal Jézus segít újrakezdeni és megragadni az új kezdetet. Kegyelme által nekünk nem a színünk, a ruhánk, hanem a szívünk változhat át, a ragyogás nem kívül, hanem belül történik. Valójában Jézus is belülről, az Atyával való belső kapcsolatából merítve, az imádság gyújtotta belső tűz által vált ragyogóvá. Ebben a természetfeletti ragyogásban benne rejlik Isten szeretete, irgalma, vágya arra, hogy maga mellett lásson bennünket. Az imádság az, ami közel visz Istenhez és megtarthat ebben a közelségben.

Az Istennel való kapcsolatunk jellé tesz bennünket. Arra vagyunk meghívva, hogy ezt a jelszerűséget, mely egyedül csak róla szól, őt hirdeti, tisztán megőrizzük meg az örök életre.

Serfőző Levente

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (63.)

Görögkatolikus liturgikus naptárunkban március hónapra vonatkozóan csupán két olyan ünnepet, illetve jeles napot találunk, amely biztos dátumhoz kötődik. Ugyanaz a helyzet tehát, mint februárban. A kettő közül az első nem nagy nyilvános ünnep; a másik viszont olyannyira jelentős, hogy a nyugati Egyház is ünnepli. Lássuk őket egymás után!

Március 9-én a szebasztei negyven szent vértanút ünnepeljük. Ennek a napnak a vezérgondolata az lehet, hogy Isten sokszor állítja választás elé az embert, aki nem mindegy, hogyan viselkedik. Ámde a nap szentjeitől példát vehetünk. Bátorítást kaphatunk a hitvallásra, a hitben való kitartásra. Elénk tárják az evangéliumi mondat érvényét: „Aki mindvégig állhatatos marad, az üdvözüil” (Mt 10,22). Ők a 4. század elején nyerték el a vértanúi koszorút. Már Nüsszai Szent Gergely (+394) is megemlékezett róluk. – A Római Birodalom keleti részén uralkodó Licinius császár (308–324) rendeletet adott ki, hogy hadseregének minden katonája mutasson be áldozatot a bálványoknak. Az örményországi ezred negyven katonája azonban megtagadta ezt. Halálra ítélték őket: egy jeges tó vizében kellett állniuk, amíg meg nem fagynak. Mind a negyvenen vállalták ezt. Egy szívvel-lélekkel imádkoztak Istenhez: „Urunk, negyvenen kezdtük el a harcot; ne engedd, hogy negyvennél kevesebben kapjuk meg a győzelmi koszorút!” Ám egyikük mégis megingott, amikor látta, hogy az őket őrző katonák jól befűtött, meleg helyiségben töltik a szolgálatukat. Ezért kilépett a jeges vízből, és közéjük ment melegedni s az

életét megmenteni. Ekkor azonban – a többiek kitartását és halált megvető bátorságát látva – az egyik katona levetkőzött, és belépett a jeges tóba. Katonatársai előtt hitvallást tett, hogy ő is kereszténnyé lett. Így tehát mégiscsak kikekedett a negyvenes szám! Nagyon szemléletesen ábrázolja az egész történetet az ünnepi ikon. A tóban didergő félmeztelen katonák fölött megjelenik az áldást osztó Krisztus. A vértanúk fejére arany koronák szállnak le. A vértanúságot nem vállaló férfi arca – nyilván tapintatból – nem látszik, csak alakjának egy része, amint belép a fűtött helyiségbe. A helyére lépő társa viszont annál feltűnőbb, amint leveti a ruháját, és vállalja a sorsközösséget a többiekkel. A vértanúk tiszteletére írt konták – szokás szerint – magasabb szinten jeleníti meg az eseményt: „A világ minden hadseregét elhagyva, a mennyekben lakó Uralkodóhoz csatlakoztatok, Urunknak negyven bajnoka, mert tűz és víz által, ő boldogok, méltán jutottatok el a mennyi dicsőségbe, és nyertetek égi koronát.” Az emléknep a maga történelmi alapjával, képi ábrázolásával és liturgikus szövegeivel buzdítást ad a hitben való végső kitartásra.

Március 25-én az örömhírvételt ünnepeljük. Az üdvtörténeti esemény liturgikus megjelenítésének nagyon világos, kinyilatkoztatott alapja van. Lukács evangélista részletesen leírja az eseményt (Lk 1,26–38). A világ legnagyobb örömhíréről van szó: a názareti fiatal szűznek Gábrriel arkangyal meghozta a nagy hírt Jézus születéséről.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Szent kapu: üdvösségre nyíló ajtó

Mikeás próféta megjövendölte, hogy az Úr összegyűjti népét, mint a jó pásztor a juhait az akolba. Így nem kell majd félniük semmitől. Hiszen „előttük jár királyuk s vezérük, kaput nyit, és átvonulnak rajta” (Mik 2,13). Ezt a prófétai képet a keresztény közösség Jézus megváltó művére érti. *János evangéliumának* egyik én-kijelentésében Jézus magát nevezi kapunak: „Bizony, bizony, mondok nektek, én vagyok a juhok számára az ajtó. (...) Én vagyok az ajtó. Ha valaki rajtam át megy be, megmenekül. Szabadon ki-be jár, és legelőre talál.” (Jn 10,7.9)

A Jézusba vetett hit olyan küszöb, ami elkülöníti egymástól a fenyegetettség és a biztonság, a félelem és a védettség tereit. Másrészt a kapu bibliai képe egyesíti a zártság és a nyitottság, a kívül rekedés és a bebocsátás aspektusait. Jézus több példabeszédében hangsúlyozza, hogy az üdvösség kapuja nem fotocellás ajtó, ami minden közeledő előtt feltáruul. Ő maga biztat bennünket, hallgatóit: „zörgessetek, és ajtót nyitnak nektek” (Mt 7,7; Lk 11,9). Törekednünk kell rá, hogy bejussunk! „A szűk kapun menjete be! Mert (...) szűk

a kapu, és keskeny az út, amelyik az életre visz, és kevesen vannak, akik megtalálják” (Mt 7,13–14).

Később a városkapu melletti szűkös bejárati ajtóhoz, a tú fokához hasonlítja az üdvösségre vezető utat: „könnyebb a tevének a tú fokán átmennie, semmint a gazdagnak az Isten országába bejutnia” (Mt 19,24). Le kell szállnom a tevéről, „a magas lóról”, hogy bejussak a kapun, szinte át kell préselnem magam rajta. A kapu nincs mindig nyitva. Úgy kell figyelnem a feltáruulását, mint a vőlegény menyegzőjére hivatalos koszorúslányoknak: égó olajmécsessel virrasztva. Ahogy a jézusi példázatban is az éjszaka közepén végül „megjött a vőlegény, és akik készen voltak, bementek vele a menyegzőre, és bezárták az ajtót” (Mt 25,10).

Vegyük észre, hogy mindezt mi is átélhetjük az eucharishtián, a Barány menyegzőjén! A templom küszöbét átlépve mi vagyunk azok a virrasztva várakozók, akik előtt feltáruul a szűk kapu, és bebocsátást nyerünk Isten közelségének biztonságába.

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Boldog Marcel Callo

Március 19.

Hívó katolikus családba született, ő volt a legkisebb a kilenc gyerek közül. Boldog és gondtalan gyerekkora volt, bár már fiatalon munkát kellett vállalnia. Az általános iskola befejezése után elszegődött tanoncnak egy rennes-i nyomdászhoz. Vallásos, befelé figyelő fiú volt, és nem kedvelte a káromkodó, durva történeteket mesélő munkatársait. Inkább csatlakozott a helyi cserkészcsapathoz, illetve az Eucharisztikus Ifjúsági Mozgalomhoz. Később a Keresztény Munkásifjú Mozgalom tagja lett. Szeretett focizni, pingpongozni, birkózni, és különösen jó humorérzéke volt, így hamar népszerűvé vált. Mozgalmi csoportjának vezetője lett, és igen hatékonyan tudta képviselni a munkások érdekeit. 1940-ben Franciaországban betiltották az egyesületek és mozgalmak működését. Ettől kezdve titokban találkoztak.

Huszonegy éves korában eljegyzett egy társaságukhoz tartozó lányt, Marguerite Derniaux-t. Marcel mindig nagy tisztelettel viselkedett a lányokkal. Azt mondta, ő nem az a típus, aki játszik egy lány szívével. És ha hús évig várni tudott, tud még egy kicsit, hogy biztosak legyenek abban, hogy Jézus egymásnak szánja őket.

1943-ban a háború elérte Rennes-t. Marcel egyik nővére a bombázások első napján életét vesztette, amikor találat érte a házukat. A németek megszállták a várost, és Marcelt kötelező munkaszolgálatra vitték Németországba, Zella-Mehlisbe, egy bombagyárba. Olyan fegyvereket kellett készítenie, amelyekkel később a honfitársait lötték. Nem tagadhatta

meg a munkát, mert azzal fenyegették, hogy megölik a családját.

Három hónap múlva súlyos depresszióba esett. Ekkor azonban megismerkedett egy társasággal, amelynek tagjai titokban misére jártak vasárnaponként egy magánlakásba. „Krisztus közbelépett – mondta később erről az időszakról –, és megértette velem, hogy a depresszió nem megoldás. Magam helyett inkább a barátaimmal kell foglalkoznom, ami visszaadja az örömet és a nyugalmat.” Játék- és sportklubot hozott létre a deportált munkások körében, akikkel egy helyen dolgozott, illetve egy színjátszó kört is vezetett. Mindezt keresztény alapokon tette, naponta együtt imádkoztak, és minden hónapban misét is szerveztek.

A társaság egy idő után felkeltette a németek figyelmét. 1944. március 19-én letartóztatták Marcelt. A kihallgatás során elismerte, hogy vallási tevékenységet folytat. A bírósági ítéletben ez állt: „Callo úr túl katolikus.” Elszállították a gothai börtönbe, majd a mauthauseni koncentrációs táborba. Az alultápláltság mellett számos betegségtől szenvedett: vérhas, láz, hörghurut. Rádásul a depresszióval is újra és újra meg kellett küzdenie. Soha nem panaszkodott, sőt bátorította sorstársait: „Imádkozom, hogy megtaláljuk az erőnket a kitartáshoz.” Épp egy évvel letartóztatása után, Szent József ünnepén belehalt a vérhasba.

L.K.

A hét liturgiája

C év

MÁRCIUS 16., NAGYBÖJT 2. VASÁRNAPJA (Henrietta, Herbert) – Ter 15,5–12.17–18 (*Ábrahám hitt az Istennek, Isten pedig szövetséget kötött vele, és megígérte neki minden áldását.*) – Fil 3,17–4,1 vagy Fil 3,20–4,1 (*A feltámadáskor Krisztus átalakítja gyarló testiünket, és hasonlóvá teszi megdicsőült testéhez.*) – Lk 9,28b–36 (*Míg Jézus imádkozott, arca teljesen megváltozott.*) **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 59 – EE 533, 414, Ho 59 – EE 66, Ho 132 – EE 533, Ho 70 – EE 84. **MÁRCIUS 17., HÉTFŐ** (Szent Patrik püspök, Gertrúd, Patrícia) – Dán 9,4b–10 – Lk 6,36–38. **MÁRCIUS 18., KEDD** (Jeruzsálemi Szent Cirill püspök és egyház-tanító, Sándor, Ede) – Iz 1,10.16–20 – Mt 23,1–12. **MÁRCIUS 19., SZERDA – SZENT JÓZSEF, A BOLDOGSÁGOS SZÚZ MÁRIA JEGYESE FŐÜNNEPE** (Józsa, Bánk) – 2Sám 7,4–5a.12–14a.16 (*Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját.* [Lk 1,32]) – Róm 4,13.16–18.22 (*A reménytelenségben is reménykedve hitt.*) –

Mt 1,16.18–21.24a (*A Máriában fogant élet a Szentlélektől van!*) vagy Lk 2,41–51a (*Nekem Atyám dolgaiban kell lennem.*) – **Énekrend:** Ho 213 – EE 662, Ho 213 – EE 264, Ho 109 – EE 600, Ho 274 – EE 361. **MÁRCIUS 20., CSÜTÖRTÖK** (Klaudia, Csák, Kötöny) – Jer 17,5–10 – Lk 16,19–31. **MÁRCIUS 21., PÉNTEK** (Benedek, Bence, Flüe-i Miklós) – Ter 37,3–4.12–13a.17b–28 – Mt 21,33–43.45–46. **MÁRCIUS 22., SZOMBAT** (Beáta, Izolda, Lea) – Mik 7,14–15.18–20 – Lk 15,1–3.11–32. **MÁRCIUS 23., NAGYBÖJT 3. VASÁRNAPJA** (Mongrovejói Szent Turibiusz püspök, Emőke, Ottó) – Kiv 3,1–8a.13–15 (*„Aki Van”, az küldött engem hozzátok.*) – 1Kor 10,1–6.10–12 (*Mózes és a pusztában vándorló nép sorsa legyen intő példa számunkra.*) – Lk 13,1–9 (*Ha nem tartotok bűnbánatot, éppúgy elvesztek ti is mindnyájan.*) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 229 – EE 538, Ho 229 – EE 142, Ho 135 – EE 535, Ho 55 – EE 75.

A cseh-magyar kapcsolatokért

Esterházy János-díjat kapott Dominik Duka bíboros, emeritus prágai érsek

Esterházy János mártír sorsú felvidéki politikus emlékére rendezett ünnepséget a Rákóczi Szövetség március 7-én Budapesten, az Országház felsőházi termében. Az ünnepségen Esterházy János-díjat kapott Dominik Duka bíboros, emeritus prágai érsek és a Kárpátaljai Magyar Nagycsaládosok Egyesülete.

A cseh bíborost Erdő Péter bíboros, prímás laudálta az Országházban. Erdő Péter elmondta, az idei Esterházy-díjat Dominik Jaroslav Duka bíboros, nyugalmazott prágai római katolikus érsek kapta mindazért, amit Esterházy János kultuszáért, a Csehországban élő magyar hívőkért és a kereszténység szolgálatáért tett. Duka bíboros nemcsak „Csehország kiemelkedő egyházi személyisége, nemzetének a hitért, a demokráciáért és a szabadságért folytatott küzdelmének hiteles képviselője, hanem a cseh-magyar kapcsolatok következetes ápolója is” – szögezte le Erdő Péter. Laudációjában emlékeztetett arra is, hogy Duka bíboros 2018. május 23-án a Magyar Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetést vette át Áder János köztársasági elnöktől a csehországi magyar anyanyelvű hitélet lehetőségének meg-

teremtéséért és a magyar-cseh egyházi és politikai kapcsolatok fejlesztéséért végzett munkája elismeréseként.

Jaroslav Duka 1943. április 26-án született Hradec Královében. Édesapját az '50-es években a kommunista rendszer börtönbe záratta; ugyanabban a börtönben raboskodott, ahol Esterházy János. Fiát, Jaroslavot is meghurcolták fiatal korában, aki csak 1965-ben tudta megkezdeni teológiai tanulmányait. A '60-as évek végén

titokban lépett be a domonkos rendbe, akkor vette fel a Dominik nevet. 1970-ben pappá szentelték, de az

állam 1975-ben megvonta tőle az engedélyt, ezt követően tizenöt évig fém munkásként dolgozott. Illegális tevékenységéért 1981–1982-ben a plzeňi (Pilsen) börtönben raboskodott Václav Havellel együtt. 1998-ban Hradec Králové püspökévé nevezte ki Szent II. János Pál pápa. 2010-ben XVI. Benedek pápa

tette meg Prága érsekévé, majd 2012-ben bíborossá kreálta. 2022. május 13-án a Szentatya elfogadta kérelmét és nyugállományba helyezte.

„Dominik Duka prímás, érsek kezdettől fogva nyíltan és nyilvánosan kiállt a kommunizmus üldözöttjeinek és áldozatainak ügye mellett, így Esterházy János mártírunk csehországi emlékének ápolása mellett is. Támogatásáról biztosította a prágai magyar nagykövetség kezdeményezését, hogy a cseh Politikai Foglyok Konföderációjával közösen, annak elnök asszonyával, Naděžda Kavalírovával emléktáblát állítsanak Esterházy Jánosnak Prágában. Az emlékműre két emléktábla került: Esterházy Jánosé és Josef Bryksé. Esterházy a börtönben elhunyt politikai foglyok, Bryks a munkatáborokban elhunytak nevében kapott emléktáblát. 2011-ben a bíboros megáldotta Esterházy János emléktábláját a kommunizmus áldozatainak emlékhelyén, a prágai Motol temetőben” – mondta Erdő Péter.

A beszédben elhangzott, Dominik Duka lehetővé tette, hogy többéves kihagyást követően a cseh fővárosban újjászülethessen a magyar lelkeség. Kezdeményezte egy magyar lelkipásztor Prágába helyezését, valamint rendelkezésre bocsátotta a belvárosi

Szent Henrik-templomot és a hozzá tartozó plébániát. Neki köszönhető az is, hogy a lelkeség 2017 decemberétől immár személyi plébániaként működhet.

Duka bíboros az elmúlt években számtalan alkalommal bizonyította, hogy Magyarország segítőkész és elkötelezett barátja. 2016. augusztus 22-én a Cseh Köztársaság Parlamentjének Szenátusában tartott konferencián az 1956-os forradalom és szabadságharc alkalmából osztotta meg gondolatait a jelenlévőkkel, utalva Mindszenty kardinális szerepére; ugyanabban az évben Prágában kezdeményezte, hogy gyászmisében emlékezzenek meg Mindszenty Józsefről, s ebből az alkalomból a prágai érsekség egy igényes kiadványt is megjelentetett.

Dominik Duka – aki a hittérítő Szent Adalbertet tekintí példaképének – a magyar és magyar vonatkozású szentek ereklyéit tartalmazó missziós kereszt tiszteletére 2020. március elején ünnepi szentmisét celebrált Prágában, és 2021-ben részt vett Budapesten a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson. Erdő Péter bíboros nagy szeretettel gratulált a kitüntetettnek.

K. I.

Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd

A teológus eszköz Isten üdvösségtervében

Jubileumi konferenciát tartottak a Sapientian

(Folytatás az 1. oldalról)

A megnyitón mindhárom rend képviselői köszöntötték a résztvevőket. Fehérvári Jákó OSB, az intézmény rektora a Sapientia hivatásáról beszélt, hangsúlyozva, hogy képzéseik az Istenről való közös gondolkodást hivatottak elmélyíteni. A rektor felolvasta Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa üzenetét, amely párbeszédre, egymás kölcsönös megismerésére, nézőpontváltásra, a hit és tudomány egyben tartására buzdított.

Berhidai Piusz OFM provinciális a tanácskozás címében foglalt kérdésre – Mire jó a teológia? – Szent Ferenc gondolatával válaszolt: a teológus feladata, hogy fenntartsa az élő párbeszédet Isten és ember között, miközben a hit és az imádság szellemében „élettel és lélekkel” árasztja el az embereket.

Zsódi Viktor piarista tartományfőnök azt hangsúlyozta, ahhoz, hogy a fiatalok megtalálják a helyüket a világban, szükségük van Isten megismerésére. Legyen a Sapientia a hit és kultúra párbeszédének helye, ahonnan el tudjuk érni fiataljainkat – fogalmazott előadásában.

Hernádi Mária irodalomtörténész, teológus, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Óvó- és Tanítóképző Tanszékének adjunktusa előadásában azt járta körül, miért érdemes teológiát tanulni fiatalon, a hivatásválasztás időszakában, és miért később, az élet középső szakaszának éveiben. A fiatalot betölti az „előttem az élet, bármi lehet belőlem” érzése. Ez az első saját döntések, választások ideje. A fiatal valami szépet akar kihozni az életéből.

Segítségét jelenthet ehhez, ha tudatosan fordul istenkapcsolata felé, ha ápolja és egyre jobban meg akarja érteni azt. Fontos, hogy jó legyen a motivációja: ne csak önmagáért

akarjon élni, hanem másokat gazdagítva. Negyven-negyvenöt éves kor táján már más a fókusz: ez az időszak egy újfajta belső rendeződés igényét hozza magával. Az ember hátratekint, megvizsgálja, miként fejlődött az addigi élete, keresni kezdi a valódi motivációját, és jungi terminussal élve elindul igazi önmaga, a mély énye felé. Nehéz és meredek ez az út. Thomas Merton trappista szerzetes szerint itt válik láthatóvá, hogy „a létrát, amin az életünk első felében felmáztunk, vajon jó falhoz állítottuk-e”. A belső élet ekkor egyedi irányt vesz, s ez az út magányos vándorlás. A fő kérdés az, hogyan viszonyulunk a veszteségeinkhez. A lényeg, hogy odaadón és a végtelenre nyitottan létezzünk a világban. Lassanként rájövünk, hogy az élet célja és értelme egyedül Isten, az, hogy mindinkább ráhagyatkozunk, amihez bizalomra van szükségünk, nem ismerve a miértüket, s elengedve talán éppen fiatalkori önmagunkat. Minden ad-

digitál mélyebben össze kell kapcsolódnunk Istennel ahhoz, hogy életünk és személyiségünk végül egy integráns egész része lehessen – fogalmazott az előadó.

Lukács Ottilia, a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola tudományos rektorhelyettese elmondta: a hallgatók körében végzett felmérés azt mutatta, fontos számukra, hogy a teológia Istenre irányuljon, közérthető, biblikus alapokon nyugvó, világos, hagyománytisztelő, de nyitott és erkölcsileg megalapozott legyen. Adjon teret a hitnek, a tudományosságnak, ugyanakkor

legyen izgalmas, követhető, szóljon a 21. századi emberhez, s tanítsa meg, milyen módon tudunk jól értekezni Istenről és segíteni másoknak.

Dobos András görögkatolikus pap, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola oktatója rámutatott: a liturgia belépő a teológiába, s ugyanakkor a teológia számára a megújulás forrása lehet; de a teológia is szolgálja a liturgiát: a teológiai reflexió alakíthatja a liturgikus gyakorlatot.

Török Csaba, az Esztergomi Hittudományi Főiskola tanára arra a kérdésre kereste a választ, hogy milyen társadalmi, kulturális felelősséget visel az, aki a teológia tudományát műveli. Mint „scientist intellectual” akkor tölti be a fela-

törvénytisztelő, ne szakadjon ki az Egyház testéből. Efelett áll az etikai felelősség: tedd, ami helyes, ne okozz kárt, légy tudatában annak, hogy minden hittani kijelentésnek erkölcsi vonzata van. A legfelső szinten a „filantróp” felelősség foglal helyet: légy jó közösségi polgár. Fontos, hogy amit az ember csinál, annak közösségi haszna legyen „a nép javára”. Isten nagy terve az üdvösség, ebben eszköz a teológus, akinek tudatosan, felelősen kell tevékenykednie az Egyházzal és minden emberért.

Sebestyén József, a Veszprémi Érseki Főiskola rektora Szent II. János Pál *Ex corde Ecclesiae* kezdetű apostoli konstitúciója és Ferenc pápa *Evangelii gaudium* apostoli buzdítása, valamint *Veritatis gaudium* kezdetű apostoli konstitúciója alapján beszélt a katolikus felsőoktatás küldetéséről. A világ számos országában oktató Dominic Whitehouse OFM előadása Jacques Derrida vallási és teológiai gondolkodását vizsgálta, különösen a „messianisztikus remény” és a „vallás nélküli vallás” koncepcióját. Derrida, aki szefárd zsidó családban született, élete során sokat elmélkedett vallási gondolkodók, különösen Szent Ágoston elképzeléseiről. Filozófiájában „a messianizmus nélküli messianizmus” fogalmáról beszélt, amely nem egy konkrét Messiás várását jelenti, hanem a világ jobbá válására vetett reményt.

Heidl György egyetemi tanár, az MTA doktora előadásában arra világított rá, mit jelent a teológia és a religio az ókeresztény korban. Kifejtette, az első keresztény apologeták előszeretettel használták a *hitzabály* (regula fidei) és az *igazság szabálya* (regula veritatis) kifejezéseket. A regula

fidei a keresztény hit tanításának gyűjtőneve, alapja a regula veritatis, a valódi istenismeret. Ennek forrása és középpontja pedig egy személy: a feltámadt Krisztus. Ő az Igazság, aki szabályt ad, Isten valódi ismeretének szabályát. A valódi religio és teológia ennek az ismeretnek a következménye, mert csakis a helyes istenismeretből fakadhat helyes istentisztelet és helyes teológia, amely elvezet az üdvösséghez.

Puskás Attila, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kara Dogmatika Tanszékének vezetője arról beszélt, hogy a teológia fő feladata az ember misztériumának és hivatásának megértése és bemutatása. Az emberi lét és vágyak az Istennel való kapcsolatban gyökereznek. A teológia segít felfedezni ezeket, hogy az ember valódi misztériumként élje meg az életét. A helyes vágyak az emberi szívben az Isten örök igazsága, jósága, szépsége, szeretete és boldogsága iránti vágyak. Ez táplálja a hit alapjait, hogy az ember igazán boldog és teljes életet élhessen.

Kék Emerencia, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola oktatója a mesterséges intelligenciával (MI) foglalkozott előadásában. A morálteológus szerint a cél az MI integrálása, nem pedig tiltása, a hangsúlyt a tudás megszerzésére érdemes helyezni. Évtizedes oktatói tapasztalatát összegezve úgy fogalmazott: a teológia „térdeplő tudomány”, megtanít imádkozni, s fény, amely által a dolgok valódi formájukban és színükben válnak láthatóvá. A teológia emellett segít döntéseket hozni, újratervezni és átértékelni is.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Veszprémi főszékesegyház

A harangok a jövőt is hirdetik

Udvardy György veszprémi érsek március 2-án felszentelte a Szent Mihály-főszékesegyház öt harangját, melyek hamarosan felkerülnek a harangtornyokba.

„Öröm és hála van szívünkben mindazok felé, akik lehetővé tették, hogy őseink nyomdokaiba lépjünk, akik mindig ragaszkodtak ahhoz, hogy a székesegyháznak olyan harangjai legyenek, amelyek hirdetik az evangéliumot” – mondta Udvardy György veszprémi érsek a harangok megszentelése előtt.

A harangok nem csupán hangszerek, hanem Jézus Krisztus hirdetői is. Amikor megszólalnak, nemcsak hangot adnak, hanem Isten dicsőségét is hirdetik, figyelmeztetnek és összegyűjtenek minket imádságra. Az évek során a harangok imádságra szólítottak veszélyek idején, hirdették a békét, „imádkoztak” a háborús és a történelem viharai közepe.

De nemcsak a múltról mesélnek, hanem a jövőt is hirdetik: most újra megszólalnak, hogy a Krisztushoz vezető utat mutassák. A Szentháromság-harang, népies nevén az Öreg Mihály háromszáz éve szólalt meg először, most újra az evangéliumot, a jövő reménységét fogja hirdetni, kiegészülve az új harangokkal. Minden új nap emlékeztet bennünket, hogy Isten mindig velünk van, és mindig hív minket az imádságra. A főpásztor arra bátorította a híveket, hogy ebben az ünnepi pillanatban érezzék meg hitünk mélységét és szépségét. „Legyünk büszkék arra, hogy a harangok hangja a mi közösségünket hirdeti, és minden egyes kongatás egy-egy imát visz el Istenhez. Ahogy megszólalnak, figyeljünk

rájuk; engedjük, hogy hitünk és reményünk mindennap erőt adjon nekünk.”

Amikor meghalljuk ezeknek a harangoknak a hangját, tudni fogjuk, hogy nemcsak a múlt öröksége szólal meg, hanem felhangzik a jövő hirdetése is, amelyben mindannyian közösségként és hittel élhetünk. Udvardy György érsek szenteltvízzel meghintette és megtömjénezte

a harangokat. Kulcsár Dávid, a Szent Mihály-főszékesegyház káplánja bemutatta a harangok védőszentjeit, majd megkérte az érseket a harangok krizmával való megkenésére.

A főszékesegyház déli tornyába kerülnek a Szent Mihály (2227 kg), a Szent Anna (633,5 kg), a Bódi Mária Magdolna (528 kg) és a Szent György (222,5 kg) tiszteletére felszentelt harangok, az északi toronyba pedig a Boldog Gizella- (1098 kg) és a háromszáz éves Szentháromság-harang, vagyis az „Öreg Mihály”. A harangok húsvét ünnepén szólalnak majd meg első alkalommal.

Forrás és fotó:
Veszprémi Főegyházmegye

A győri Könnyező Szűzanya-búcsú idei programja

A győri Nagyboldogasszony-székesegyház kegyképén látható Szűzanya 1697. március 17-én reggel véres könnyeket hullatott. Az évfordulóhoz kapcsolódva minden évben sokan elzarándokolnak a Könnyező Szűzanyához, énekel és imával köszöntik: Bizva menekszünk Hozzád, jó Anyánk... A búcsút idén március 15–17. között ünneplik. „Alig találunk még kegyhelyet, ahol a papság és a hívő nép szorosabban összeforrott volna a kultusszal, mint Győrben. A székesegyház vérrel verejtékező Mária-képe igazán szíve a városnak” – írta Bálint Sándor, a vallási néprajz kiemelkedő hazai kutatója, akinek boldoggáavatási eljárása folyamatban van.

Március 15., szombat – A hívek zarándoklatának megnyitása

17.20: Rózsafüzér; 18.00: Az ünnepi szentmise főcelebránsa Reisner Ferenc általános püspöki helynök. Szűzanya-köszöntő a kispapokkal; 21.00: Szentségimádás; 22.00: Szentmise élő és elhunyt zarándokokért. Egész éjszakai virrasztás. Imaórák a zarándokcsoportok vezetésével

Március 16., vasárnap – Hívek zarándoklata

6.00: Szentmise a könnyezés órájában; 8.30: Szentmise; 10.00: Püspöki szentmise, főcelebráns: Veres András győri megyéspüspök. A Magyar Katolikus Rádió, a Kossuth rádió és a Mária Rádió élő adásban közvetíti; 12.00: Szentmise; 14.00: Zarándokok búcsúztatása; 17.20: Rózsafüzér; 18.00: Szentmise

Március 17., hétfő – Lelkipásztorok és szülei zarándoklata

6.00: Szentmise a könnyezés órájában; 11.00: Püspöki szentmise, főcelebráns: Veres András győri megyéspüspök, ünnepi szónok: Szocska A. Ábel OSBM

A Győri Egyházmegye szeretettel hív és vár mindenkit!

*

Ima a kegykép előtt

Szent félelemmel eltelve borulok le véres könnyeket hullató szentképed elé, kegyelmekkel tündöklő Szűzanya, Mária! Szemem könnyben úszik, amikor átgondolom az Egyháznak és a te híveidnek szenvedéseit, amelyek miatt te, irgalmas szívű Anyánk, e szent hajlékban egykor három óra hosszat véres könnyeket hullattál.

Óh Mária, könnybe borult szemedet fordítsd most is szent Fiad Egyházára! Rajtam is könyörülj! Indítsd szívemet tökéletes bűnbánatra, életjobbulásra és szent Fiad forró szeretetére! Egyesítsd bánatkönnyeimet véres könnyeiddel, és mutasd nyeresztelő áldozatul, hogy irgalmasságot nyerhessek szent Fiadnál, Jézus Krisztusnál! Ámen.

Mennyekbe felvett és értünk vérrel könnyező Szűzanya, könyörögj érettünk!

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Ábrahám Kitti

Árnyék mögött fény ragyog

Zarándoklat papi és szerzetesi hivatásokért Andocsra

Papi és szerzetesi hivatásokért imádkoztak március 2-án az andocsi Nagyboldogasszony-bazilikában. A rózsafüzér-imádságot követően Lackfi János költő, író és felesége, Bárdos Júlia tettek tanúságot Máriához és Andocshoz fűződő kapcsolatukról, majd Varga László kaposvári megyéspüspök mutatott be szentmisét. Ne a sötétségről, hanem Isten ígéjéről, szeretetéről beszéljünk! – buzdított szentbeszédében.

„Árnyék mögött fény ragyog, nagyobb mögött még nagyobb, s amire nézek, az vagyok” – idézte Gyökössy Endre református lelkész, pszichológus szavait a főpásztor szentbeszéde elején. Jézus a mai evangéliumi szakaszban felteszi a kérdést: miért látod meg a szálkát embertársad szemében, amikor a magadéban a gerendát sem veszed észre? Mi szúr szemet a másik emberben? Mit teszel szová? Mi az, amit észreveszel, és ki is mondasz? – kérdezte Varga László püspök. „Amire nézek, az vagyok”. Azért veszed észre ezeket a dolgokat, mert benned már ott vannak, s azért szúr szemet, mert nem kezeled azt, ami benned van.

Mennyi felesleges szóról kell számot adnunk Istennek, mert elfecséreltük azokat a bűnre, a gonoszra, a rosszra – figyelmeztetett a megyéspüspök. – Szóvá tettük, továbbadtuk, nagyítottuk, terjesztettük. Terjesztjük a gonoszszókat, a rosszat, mert az mindig szemet szúr. Valószínűleg azért, mert ott van bennünk is, csak sokkal nehezebb magunkból eltüntetni, mint a másik embernél szóvá tenni. Akár-

merre lapátoljuk a gánét, az mindig az marad. Akár jobbra, akár balra szórjuk a rosszat, az mindig rossz marad, s minél többször tesszük ezt, annál nagyobb lesz a félelem, a sötétség és a kétségbeesés társadalmunkban, Egyházunkban, közösségeinkben, családjainkban és a saját szívünkben is.

Miért veszed észre a szálkát felebarátod szemében? Lehet-e ítélkezés nélkül élni? Van-e esélyünk arra, hogy észrevéve a rosszat ne tegyük azt szová? Ami szóra sem érdemes, az a bűn. A bűn nem örök, csak ideiglenes, esetleges. Ami örök, az a szeretet, az Isten ígéje és országa. Miért nem beszélünk róla többet?

Ha látod, hogy mekkora a sötétség a társadalomban, az Egyházban, vagy a másikban, akkor választás előtt állsz: ha beszélsz róla, terjeszted, akkor hizlalod a gonoszt, akinek így még nagyobb hatalma és ereje lesz felletted is. A sötétség ellen világozással kell küzdeni. Ha látod, hogy mennyi rossz, mekkora sötétség van körülötted, gyűjts fényt! Beszélj a világozásságról! Ezért kaptad a szavaidat, a

Beszélj a jóról, a szépről! Jelen van. Beszélj az igazságról, ítélkezés nélkül! Beszélj a szeretetről, irgalomról, szelídségről, békességről, a Lélek gyümölcseiről, és ne a test cselekedeteiről! Ez nem azt jelenti, hogy a homokba dugjuk a fejünket; azt sem jelenti, hogy nem veszünk tudomást a rosszról. De látjuk, csak nem adunk neki nagy esélyt, több teret, hanem megállítjuk a szánk kapujánál. Látam, de nem mondom ki, nem adom tovább, mert ezzel csak növelem a gonosz hatalmát, a sötétség birodalmát. Minden alkalommal el kell döntenünk, hogy a sötétségnek vagy a fénynek adunk-e hangot.

vedben. Ami kijön ki a szádon, az a te szívedben van jelen, nem a másikéban. Azért veszed észre, teszed szová, mert az ott van benned. Növeld a fényt a szívedben! Ehhez először ki kell lépni a cirkuszból, amelyet a sátnak szervez a világban. Lenyűgöz bennünket. Azonban mi lenne, ha helyette inkább a jobbik részt választanánk, a csendet? Azt nem szereti, ott nem kap teret.

Mi lenne, ha naponta odaállnánk Isten elé, mondva neki, hogy megérkeztem, szeretném megtölteni veled a szívemet, mert a világgal már tele van. Szeretném a te fényedet, a világ világozásságot olyan szinten befogadni, hogy túlszorduljon a szívemen és a számon. Ha naponta megtöltenék a szívünket Isten szavának örömhírével, nem is tudnánk másról beszélni, teljesen feleslegesnek éreznénk kinyitni a szánkat a rosszra. Töltsd meg a szívedet az örömhírről, Isten örömeivel, szeretetével, békéjével és igazságával. Amikor mások a rosszat mondják, váld fel, hogy a világozás gyermeke vagy, és beszélj a világozásságról, a jóról! A világ világozásának fényét először magadban kell növelned, s ez a fény idővel megjelenik majd kívül is. Látni fogják a tekinteteden, a mosolyodon, a szereteteden, a gesztusaidon, a jelenlét minőségén. Nem lehet letagadni, hiszen telve a szíved, s ezt az örömet átveszik a többiek is, „megfertőződnék” velem, mert örömben és szeretetben élni jó, világozásban élni fantasztikus. Naponta „pazarold” az idődet az Isten szeretetével való betöltökezésre! – buzdított szentbeszédében Varga László püspök.

Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Kling Márk

Azt csináljuk jól, ami a feladatunk!

Michael W. Banach érsek, apostoli nuncius a Café Francescóban

(Folytatás az 1. oldalról)

A fél éve működő Café Francesco találkozási pont, közösségi tér, társadalmi és lelkiismereti témájú előadások színhelye. Célja, hogy közelebb kerüljünk az Egyházhoz, egymáshoz – mondta a kávézó küldetéséről Rónaszéki János a résztvevőket köszöntve. Ezúttal hazánk apostoli nunciusa, Michael W. Banach érsek volt a vendég. Ki ő, honnan jön, mi a feladata, miként látja Ferenc pápát, és hogyan értelmezi a szinodalitást?

– ezekről kérdezte a Szentszék nagykövétét Rónaszéki János.

A nuncius elsőként röviden beszámolt arról, hogy van Ferenc pápa. „Nagyon szép, ahogy a világ a Szentatyát kíséri. A covidjárvány idején ő imádkozott egyedül a Szent Péter téren a világért, most a világ imádkozik érte, amire szükség is van” – fogalmazott Michael W. Banach. Az érsek a Massachussetts állambeli Worcester városában született. A nagyszülei – apai és anyai részről is – Lengyelországból vándoroltak ki az I. világháború utolsó éveiben Amerikába. A család az ottani lengyel közösséghez tartozott. Szülei két nyelvűek voltak; „a testvéremmel mi is meg akartunk tanulni lengyelül, hogy értsük azt, amit a szüleink lengyelre váltva nem akartak, hogy értsünk”. Nagy család voltak: édesanyjének három, édesapjének tizenketten voltak testvérek. „A családban megtanultuk hagyományainkat, fontos volt a hit.”

Michael W. Banach az egyetemen jogot tanult, ügyvédnek készült. Tanulmányai során ismerte fel, hogy valami többre van szükség az életében, mint „teli pénztárcára”. „Csendes megtérés volt ez, lassan vitt a

papság felé” – emlékezik vissza, hogyan vált egyre fontosabbá számára az Egyházhoz tartozás. Főpásztora Rómába küldte tanulni, akinek a kérésére egyházbjogot hallgatott. „Ügyvéd akartam lenni, és egyházbjogász lettem.” Befejezve tanulmányait visszatért az egyházmegyébe, káplán lett, majd ismét Rómába küldték a pápai diplomáciai akadémiára.

Miután végzett, külszolgálat következett: Bolívia, Nigéria, majd Róma, a pápai Államtitkárság államközi kapcsolatok részlege, ezután Bécsben, az ENSZ különböző szervezeteinél volt a Szentszék állandó képviselője. 2013-ban nevezték ki érsekké, és lett Pápua Új-Guinea, a Salamon-szigetek, majd Szenegál apostoli nunciusa. 2022-ben került Magyarországra. A feladatköréről elmondta: Niceai Zsinat (Kr. u. 325) óta létezik a pápai nagykövetségi szolgálat. A Szentszék diplomáciai szolgálatában dolgozik az apostoli nuncius. Maga a szó is kifejezi feladatát: apostol, aki viszi a hírt, az üzenetet. A pápa szavát közvetíti küldetésének színhelyén.

„Ahogy egykor Niceába, úgy ma is két megbízólevéllel érke-

zik a pápa követe állomáshelyére: az egyiket az államfőnek, a másikat a helyi egyház vezetőjének címezik. Így volt ez velem is: Novák Katalin köztársasági elnöknek és Veres Andrásnak, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökének adtam át a megbízólevelem. A nuncius küldetése kettős: szól az ország felé és a helyi egyház felé. Azon dolgozik, hogy az Egyháznak meglegyen az a tere, ahol az evangéliumot hirdetni tudja; a Szentszékkel és a pápával való kapcsolat erősítésén munkálkodik.”

A nuncius elmondta: különböző kultúrákat ismert meg

már a tanulmányai során is, majd még inkább állomáshelyein. Felismerte, hogyan van jelen a világban az Egyház. A Vatikán a meghallgatás helye. A pápa morális tekintély, amit mindenki elismer, sokszor a nem hívők is.

Banach érsek egy példával írta ezt le: a második iraki háború kezdetekor Szent II. János Pál pápán már mutatkoztak a betegség jelei. Nem tudja irányítani az Egyházat – ilyen cikkek jelentek meg róla. A pápa vasárnap az Úrangyalát imád-

dott ahhoz, hogy személyesen felhívja telefonon Banach érsek édesanyját. „Ferenc pápa megkapja a médiától, hogy liberális. Én más szemszögből látom a pápaságát. Arra hív, hogy egyre jobban csináljuk, ami katolikusként a feladatunk, amit katolikusságunk révén jól csinálunk. Ha mindezt hitünk szerint csináljuk, akkor nehéz kritizálni az Egyházat. Karitás, iskolák, emberek kísérése, irgalmasság cselekedetei: ezek határozzanak meg minket; ha ezt jól csináljuk, akkor nem köthetnek belénk. Fedezzük fel azt a büszkeséget, milyen jó katolikusnak lenni!” – fogalmazott a nuncius.

A szinodalitásról szólva azt mondta, ahogyan a szó kifejezi, azt jelenti: „Együtt megyünk az úton, Krisztussal és a közösséggel, mindig figyelve a világra, folyamatosan megosztva, ami történik, beszélgetve a hitről, hogy még mélyebben megértsük, hogy hirdetni tudjuk Krisztust. Egyikünk sem rendelkezik az összes válasszal, együtt kell keresünk a válaszokat a kérdésekre. Mi, papok prédikálni akarunk valamiről, de másokkal beszélve talán felfedezzük, mi az igazi kihívás. Ismernem kell az aktuális kihívásokat ahhoz, hogy beszélni tudjak.”

A nuncius részt vett a budapesti Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán rendezett *Szinodalitás magyarul* című konferencián. Kiemelte, milyen sok olyan emberrel találkozhatott, akik „valóban szeretik az Egyházat, és segíteni akarják”. Vannak radikálisabb elképzelések, így az Egyház demokratizálására való törekvés akár közeli országokban is, de nem hozták meg a várt ered-

ményt, és ezért változtatnunk kell ezen.

A résztvevők is kérdéseket tehettek fel; arra voltak kíváncsiak, hogy míg a pápa erkölcsi tekintélynek számít, és figyelnek a szavára, milyen figyelmet tud kivívni magának nagykövete állomáshelyén; másrészt, hogy milyen súlya van a nagyhatalmak tárgyalásain az Apostoli Szentszék álláspontjának.

Michael W. Banach érsek azt hangsúlyozta, hogy mint nagykövet, annak a nézetét kell képviselnie, aki küldi. Az ő üzenetét közvetíti, ez a feladata. Ezt teszi mindenütt, amint ez a *Magyar Kurír*on követhető. „Az emberek felismernek” – mondta. Elmesélte, hogy a repülőtéren civil ruhában várakozott. „Valaki épp az *Új Embert* olvasta, nagyon nézte a címlapfotót – velem készült bemutató interjú –, aztán engem. Végül odajött hozzám, beszélgetni kezdtünk. Jelen vagyok, de nem túlságosan. Viszont megtalálják az emberek a nunciust, ha akarják.” Arra kérdésre, hogy a „soft power”, a lelkiismereti hang, amit a Vatikán képvisel, mekkora súlyt jelent, úgy válaszolt: „A gyengéd erő akkor hallható, ha a nagyok teret engednek neki. A gazdasági érdek a mozgatórugó” – fogalmazott a nuncius.

A Café Francescóban az olaszul tartott előadást Laposi Péter tolmácsolta. Michael W. Banach érsek a kávézónak ajándékozta a közelmúltban megjelent, Ferenc pápa életét bemutató, *Remény* című könyv egy példányát. A nuncius végül áldást adott a Café Francescóra és az ott jelen levőkre.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

A római magyar zarándokház alapításáról

Molnár Antal egyháztörténész székfoglaló előadása a Szent István Tudományos Akadémián

Székfoglaló ülésre került sor a Szent István Tudományos Akadémián Budapesten, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem dísztermében március 3-án. Ekkor tartotta meg székfoglaló előadását Molnár Antal egyháztörténész, a HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézetének tudományos tanácsadója, a Kora újkori osztály igazgatója, a vatikáni Történettudományok Pápai Bizottsága tagja. Az alábbiakban Molnár Antal, az akadémia rendes tagja Szent István és Európa. A római magyar zarándokház alapításának nemzetközi kontextusa című székfoglaló előadásának rövid összefoglalóját adjuk közre.

Molnár Antal előadásában Szent István életművének egy nagy vonalakban ismert, részleteiben viszont nem vizsgált elemét, a római magyar zarándokház alapításának történetét és kontextusát mutatta be. Miként bevezetőjében hangsúlyozta, témaválasztását az Akadémia névadója iránti tiszteleten túl elsősorban a szentévi római aktualitása, illetve a Szent István alakja, annak megismerhetősége körül kibontakozott vita inspirálta. A magyar zarándokház alapításá-

nak európai kontextusú és filológiai szempontú vizsgálatával mindenekelőtt azt kívánta igazolni, hogy a rendelkezésre álló források szakmailag hiteles olvasatával érvényes megállapításokat tehetünk államalapító királyunk uralkodói működéséről és annak nemzetközi jelentőségéről.

Az előadás több szempontból közelítette meg a római zarándokház alapításának történetét és annak jelentőségét. Először bemutatta Szent István európai politikájának három elemét. Az István által megszervezett új keresztény monarchia nagyon erősen kapcsolódott az Ottók, elsősorban

III. Ottó és II. Henrik német-római császárok birodalmához, ami a politikai szövetségen túl a születő magyar államra gyakorolt nagyon erős német egyházi, politikai és kulturális hatásokat is eredményezett. Emellett a király keleti politikája sokkal inkább csak egyfajta „biztonságpolitikai” stratégiaként, a jószomszédság biztosításaként értelmezhető, és gyakorlatilag nem beszélhetünk bizánci vagy bármilyen keleti orientációról. Végezetül ugyancsak a nyugati kereszténységhez való erőteljes kapcsolódást, egyfajta középkori értelemben vett tudatos pozitív országpropagan-

da szándékát jelzi a nyugati zarándokok következetes támogatása, illetve az infrastruktúra megteremtése a Rómába és Szentföldre zarándokló magyarok számára.

Ezt követően az előadó beszélt az István által alapított négy zarándokház, a jeruzsálemi, konstantinápolyi, római és ravennai intézmények meg-alapításáról. Szent István jeruzsálemi kolostora szervesen illeszkedett az 1020-as években meginduló ispotály-alapítási mozgalomba a Szentföldön, amelyek előzményét a Nagy Károly által a Jozafát völgyében alapított császári ispotály jelentette. Szent István szentföldi alapítása tehát, akárcsak majd a római zarándokházé, egy nemzetközi reprezentációs kontextusba illeszkedett, amelynek gyökerei egészen Nagy Károlyig nyúltak vissza.

Szent István alapításai közül a római bizonyult a leginkább tartósnak, ezzel kapcsolatban a három legenda évtizedekkel későbbi beszámolója vegyesen tartalmaz valós és fiktív elemeket is. Ugyanakkor nagyon fontos körülmény, hogy a legendák előtt évtizedekkel, 1058-ban egy hiteles pápai bulla már említi az István király által a Szent Péter-bazilika mellett alapított zarándokházat, a léte tehát független forrással is igazolható.

Az előadó bemutatta azt a négy római zarándokházat, egykori megne-

vezéssel scholát, amelyek mellé Szent István a maga alapítását elhelyezte. A szászok, longobárdok, frízek és frankok intézményei közül a legszorosabban ez utóbbihoz kívánt kapcsolódni, nem véletlen, hogy emellett alapította meg a saját zarándokházát is. Molnár Antal összehasonlította a nagyobbik Szent István-legenda és a frank schola Nagy Károlynak tulajdonított hamis alapítólevelének tartalmát, és a tartalmi egyezésekből a Karoling-modell tudatos imitációjára következtetett Szent István részéről.

A magyar uralkodó római reprezentációjának tudatosságát és egyediségét az is bizonyította, hogy a lengyel és cseh uralkodók részéről semmilyen adattal nem rendelkezünk arról, hogy hasonló római intézmény alapításával próbálkoztak volna, ez a körülmény a másik két regnum intézményrendszerének sokkal ingatabb voltára enged következtetni. Végezetül az előadó hangsúlyozta: a római zarándokház alapításának története is teljesen világosan elénk tárja annak a szívsós, következetes és jó helyzetfelismerő képességgel rendelkező uralkodónak az alakját, amelyet a forrásokat hiteltelenítő és negligáló törekvések sem lesznek képesek a magyar múltból kisatírozni.

Fotó: Merényi Zita

Katolikus Karitás

A Biztos Kezdet Gyerekház átvételéről

A Katolikus Karitás bejelentette, hogy Patakpoklosiban átveszi a Biztos Kezdet Gyerekház működtetését a település önkormányzatától. A segítségnyújtó szervezet a Felzárkózó települések program végrehajtójaként már évek óta jelen van a patapoklosi közösség életében, így az intézmény fenntartásának átvétele különös jelentőséggel bír, hiszen a két program kölcsönösen és erősen kiegészíti egymást a jövőben.

ciális adottságainak fejlesztése, valamint a családok életminőségének javítása áll, közösségépítő és szakmai programok révén.

Károlyiné Vári Szilvia, Patapoklosi polgármestere üdvözölte az eseményen az egybegyűlteket, megosztva velük a gyerekház történetét. „Patapoklosi község számára meghatározó volt a gyerekház létrejötte, ezért fontos, hogy zavartalanul működjön tovább. Örömmel fogadjuk, hogy a Katolikus Karitás átvette a ház

fenntartását és működtetését, hiszen ez erősíti a közösségi életünket és a helyi családok jólétét” – mondta a polgármester.

Jancsuláné Czigler Edina, a ház vezetője beszámolt a mindennapi munkájukról: „A gyerekház fókuszában a szülő-gyermek kapcsolat áll, ezen belül is a 0–3 éves korú gyermekek érzelmi, kognitív és mozgásszervi fejlesztése, valamint az, hogy egy biztonságos és

ingergazdag környezetben, szüleikkel és kortársaikkal együtt fejlődhesenek. A gyermekek fejlesztése mellett igyekszünk javítani a szülők gyermeknevelési kompetenciáin, különféle megküzdési stratégiákat mutatunk a családoknak a mindennapi helyzetek megfelelő kezelése érdekében” – ismertette az intézményvezető.

Écsy Gábor, a Katolikus Karitás országos igazgatója halálját fejezte ki a dm drogériáláncnak, és elmondta: „A Katolikus Karitás elkötelezett amellett, hogy a kezdetektől fogva fejlessze és támogassa a gyerekeket és családjaikat, s ehhez most a dm által felajánlott pen-

A dm Kft. az Együtt a babákért program keretében immár tizenöt éve adományoz pelenkát országsszerte a Katolikus Karitászon keresztül.

Az eseményen jelen lévő tíz család, melyek közül a legtöbben rendszeres látogatói a Biztos Kezdet Gyerekháznak, örömmel vette át a pelenkákat, majd meghallgatták a ház névadó szentje, Szent Angéla élettörténetét. Écsy Gábor atya megáldotta az intézményt, kihelyezte a névadó szent képét, és a ház új névtáblája is méltó helyére került. A rendezvény zenés baba-mama foglalkozással zárult.

*

A Katolikus Karitás örömmel fogad adományokat, hogy a családokért végzett tevékenységeit hatékonyan folytathassa: a 1356-os adományvonal hívásával hívásonként ötszáz forinttal lehet hozzájárulni munkájuk sikeréhez. A karitasz.hu oldalon online adományozásra is lehetőség van.

A tizenhat egyházmegyei karításközponton keresztül egy-egy helyi program is támogatható tárgyi vagy pénzadománnyal. Központi bankszámlaszámuk: Raiffeisen Bank, 12011148-00124534-00100008

Forrás: Katolikus Karitás
Fotó: Vermes Tibor

(Folytatás az 1. oldalról)

Hallgass a kávéscsészédre!

Negyven ötlet a nagybőjtre szülők számára

1. Engedd, hogy az Eucharisztia megerősítsen!

Gondold át, hogy vasárnapon kívül mikor tudnál hetente még egy nap szentmisén részt venni! Talán elmehetsz a közeli katolikus iskola szentmiséjére, vagy szombaton reggel a templomba.

2. Menj el gyónni!

Nézz utána, hogy a környéken lévő plébániákon mikor van külön nagybőjti gyóntatás!

3. Olvasd a napi olvasmányokat!

Kezdd a napot a kijelölt szentírási részek elolvasásával! A Katolikus.hu oldalon online is eléred az igenaptárt. Az Evangeliium365.hu oldalon kérheted, hogy mindennap e-mailben elküldjék az evangéliumot, valamint egy rövid elmélkedést, sőt ezt mobilalkalmazásként is letöltheted.

4. Hallgass a kávéscsészédre!

Szerezz be egy új bögrét, amelyen egy fohász vagy egy spirituális szimbólum látható, amin elmélkedhetsz, és emlékeztet, hogy elmondd a reggeli imádat!

5. Írj imaszándékokat a naptáradba!

Szedd össze azon barátaid, családtagjaid és ismerőseid nevét, akikért különösen is szeretnél imádkozni, és minden naphoz írd be valakit! Sokkal könnyebb felajánlani a lemondásaidat, elhatározásaidat és imádat, ha egy konkrét személyért teszed.

6. Üljétek körbe a családi asztalt!

Ahelyett, hogy munkába menet veszel valamit reggelire, vagy ételt rendelsz, törekedj arra, hogy otthon főzz a családod számára! Megújult szeretettel készítsd el az ételeket, felajánlva ezt a „szolgálatot” azért, hogy együtt legyen a család az étkezések alkalmával!

7. Kapcsold ki az elektronikus eszközöket!

Tegyél azert, hogy legyenek képernyőmentes időszakok, amelyek lehetnek órák, napok vagy akár hetek is! Szervezd meg, hogy egy időre a családban mindenki letegye a mobiltele-

fonját és minden más elektronikus eszközt, és töltsétek együtt ezt az időt! Jó, ha hetente legalább háromszor megteszitek ezt, például a családi étkezések alkalmával.

8. Imádkozz mindennap a házastársaddal!

Csak néhány percre álljatok meg esténként, hogy együtt elmondjatok egy imát! Ez lehet egy tízed rózsafüzér vagy spon-tán ima is; az imaszándékokat pedig felváltva határozátok meg. Lehet, hogy először kicsit kényelmetlenül érzed majd magad, de engedd, hogy kialakuljon ez a szép új szokás! Az, hogy negyven napon át együtt imádkoztok, változásokat hozhat a kapcsolatotokban.

9. Csinálj rendet!

Tűzd ki célként, hogy tisztán tartod a lakást nagybőjt alatt! Kérd meg a gyerekeket is, hogy segítsenek, lehetőleg panaszkodás, ellenkezés nélkül!

10. Elég a tétlenségből!

Mindannyiunknak szükségünk van arra, hogy „leeresszünk” a nap végén, de vigyázzunk, hogy ez ne „kijelentkezés” legyen a családból, vagy kibújás a feladatok alól.

11. Negyven nap, negyven adomány.

Szedd össze azokat a ruhákat, cipőket, játékokat, dísz tárgyakat és használati eszközöket, amik nektek már nem kellene, de másnak még hasznosak lehetnek! Kérdezd meg a barátait, hogy szükségük van-e valamire ezek közül, vagy add oda a jó állapotban lévő dolgokat egy szeretetszolgálatnak, például a Katolikus Karitásnak; esetleg vidd el a Karitás adományboltjába vagy más adományboltba!

12. Szervezz baráti pén-te-keket!

Soha nem lehetünk annyira elfoglaltak, hogy ne legyünk jó barátai azoknak, akiket Isten mellénk rendelt az életben.

13. Írj levelet!

Küldj szeretetteljes és bátorító szavakat másoknak régimódi levélben!

14. Állj meg, és emlékezz!

Írd össze azon barátaidat, családtagjaidat és példaképeidet, akiktől tanultál valamit, akiknek hálás vagy, és szakíts egy kis időt arra, hogy köszönetet mondj Istennek ezekért a nagyszerű emberekért!

15. Eddz Jézussal!

Sétálj az Úrral, fuss az Úrral, súlyozz az Úrral – végezz fizikai gyakorlatokat, hogy meg-

Gyakorold azt a módszert, hogy mielőtt kimondasz valamit, vagy üzenetet küldesz valakinek, felteszed magadnak ezt a három kérdést: Igaz? Szükséges? Hasznos?

Engedd, hogy ez a nagybőjt a szavak megszelídítésének és a gondolatok újrendezésének ideje legyen, és így még inkább az irgalmasság idejévé váljon!

20. Jöjj, Szentlélek!

Hívd a Szentleket egész napon át, bármit is csinálj!

21. Végezz lelkiismeret-vizsgálatot mindennap!

erősítsd a testedet, ami a Szentlélek temploma!

16. Hallgass katolikus rádió-adót!

Sok kegyelmi ajándékot kapsz általa.

17. Olvass spirituális témájú könyveket!

Olyan sok gyönyörű, inspiráló katolikus könyv létezik, melyek segíthetnek lelki utadon. Esetleg szervezhetsz könyvklubot is.

18. Legyél jobb barát, és ne pletykálj!

Csak rendkívüli kegyelem segítségével lehet szakítani a pletykálgatás rossz szokásával, és eltökélten kell küzdeni azért, hogy megfegyveljezzük gondolatainkat és nyelvünket.

19. Gondolkozz, mielőtt beszélsz!

Loyolai Szent Ignác azt tanácsolta, hogy minden este elalvás előtt vizsgáljuk meg a lelkiismeretünket.

22. Hagyd abba a kiabálást! „Bölcsességre nyitja száját, és nyelvén jóságos tanítás van” (Péld 31,26). Tudatosan törekedj arra, hogy ne kiabálj a gyerekeiddel! Ez nagyon nehéz dolog – de egy pap egyszer azt mondta, ha úgy telik el a nagybőjt, hogy egyszer sem buksz el az elhatározásod teljesítésében, túl könnyű dolgot választottál.

23. Tedd rendbe a napodat az irgalmasság-rózsafüzérrel! Ha van rá módod, az irgalmasság órájában, délután 3-kor mondd!

24. Gyakorold az irgalmasság cselekedeteit!

Tölts kevesebb időt a közösségi

oldalakon, és többet az irgalmasság cselekedeteinek gyakorlásával! Elfoglalt szülőként is rajtakaphatjuk magunkat, hogy vesztegetjük az időnket, görgetjük a Facebookot, nézegetjük mások életét. Helyette inkább forduljunk valóban mások felé!

25. Szakíts időt arra, hogy megoszod a hitedet!

Oszd meg a lelki utadat gyermekeiddel! Beszélj nekik a hitről, és arról, hogyan hatott az evangélium az életedre!

26. Vegyél részt egy jótékony-sági akcióban!

A Katolikus Karitásznak és a Magyar Máltai Szeretetszolgálatnak például többféle adományozási programja is van.

27. Teremts több csendet az életedben!

Tény, hogy mindannyiunknak több csendre van szüksége. Találj időt arra, hogy meghalld az Úr hangját! „Alljatok meg, és lássátok, hogy én vagyok az Isten!” (Zsolt 46,11).

28. Kelj fel a szundi funkció használatá nélkül!

Ez lehetőség arra, hogy legyőzve magadat, „igazi hőstétellel” indítsd a napot.

29. Beszéljess az Úrral bármikor!

Sok formája van az imádságnak, de néha nehéz időt szakítani rá. A jezsuiták napi út-ravalói például egy-egy rövid gondolattal segíti a szemlélődést a hétköznapiakban, hogy akár ebédszünetben vagy utazás közben is Isten jelenlétébe helyezkedhessünk.

30. Mondj le az édességről!

Meg tudod csinálni! Isten megajándékoz a kegyelemmel, amire szükséged van, hogy egészségesen tudj étkezni, és ne használj cukrot.

31. Legyél többet friss levegőn!

Menj ki a szabadba, és élvezd a sétát! Nem csak a friss le-

vegő tesz jót, a séta csökkenti a stresszt is.

32. Változtasd az autódát kápolnává!

Élvezd a csendet, mondj el egy imádságot, és adj időt Istennek, hogy szóljon hozzád!

33. Menj zárandoklatra!

Szervezz családi kirándulást valamelyik kegyhelyre!

34. Törekedj helyrehozni a megromlott baráti kapcsolatokat!

Kérj bocsánatot, ha hibáztál, megsértettél valakit! A „sajnálom”, „ne haragudj” kifejezésnek nagy ereje van. Ugyanakkor ne legyél haragtartó, te is nyújts békejobbót annak, aki megbántott!

35. Állj meg, mielőtt kritizálnál vagy panaszkodnál!

Próbálj csak bátorító, dicséző szavakat mondani! Figyeld meg, mi történik, ha egy napig nem fókuszálsz a negatív dolgokra!

36. Imádkozd a rózsafüzért!

Rengeteg kegyelem forrása lehet, ha naponta elmondod a rózsafüzért.

37. Nyisd meg az otthonod ajtaját!

Mikor volt utoljára, hogy ájtottak hozzátok a barátaid vagy a távolabbi rokonok?

38. Játssz a gyerekeiddel!

Negyven napon át minden nap olvassatok vagy játsszatok együtt, és figyeld meg, hogyan fejlődik a kapcsolatotok!

39. Tartsd ellenőrzés alatt a szülői fegyvermezt!

Szánj egy kis időt arra, hogy amikor fegyvermezt keresel sor, megvizsgáld, nincs-e szüksége a családnak arra, hogy átgondoljátok a dolgokat, „megnyomjátok az újraindítás gombot”! „Kiállnak fiai és boldognak hirdetik, a férje is magasztalja” (Péld 31,28).

40. Erős vagy, és képes vagy pozitív változásokat elérni. Végeztél: légy tudatában, hogy változtathatsz az életeden. Kérd ehhez az Úr kegyelmét! „Erő és ékesség a ruhája, ezért vídaman néz a jövő nap elé” (Péld 31,25).

Fordította: Szalontai Anikó
Forrás: Aleteia.org

Jövőbe mutató, élvonalbeli és az embert szolgálja

Cserey György dékán a Pázmány informatikai karának kutatási tevékenységéről

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezek a gépi tanulásban és a mesterséges intelligenciában használt matematikai modellek, amelyek az emberi agy működését próbálják utánozni, és, a bemenetekre válaszul, tanulni és előrejelzéseket adni. A 2014 és 2017 közötti időszakra tehető a deep learning megjelenése a világban, a mesterségesintelligencia-láznak az az áttörése, amikor az ipar már érdemben képes volt használni ezeket a neurális hálózatokat. Mi 2001 óta tanítjuk az ennek alapját képező elméletet, így amikor az mesterséges intelligencia használata az iparban forradalmi változásokat hozott, hallgatóink szakértőknek számítottak, hiszen ezt tanulták. Ez jól mutatja, hogy a területek, amelyekkel foglalkozunk, jövőbe mutató és a jövőben jól használható tudást adó területek.

– Milyen az ITK képzési rendszere? Honnan hová lehet itt eljutni?

– Az alapképzésünk a mérnök-informatika és a molekuláris bionika. Végzett hallgatóink huszonkilenc százaléka PhD-tanulmányokat folytat, ami egészen magas arány. A molekuláris bionika mérnöki és az infobionikai, valamint az orvosi biotechnológiai képzéseink a Semmelweis Egyetemmel közösek. Van hat MSc-képzésünk, az egyik egyedi, a Bordeaux-i és a Madridi Egyetemmel együtt kialakított képzés, ahol a végzetek három diplomát kapnak. Ez az Image Processing and Computer Vision (képfeldolgozás és gépi látás), amelyre nagyon magas a túljelentkezés, mintegy ezer a jelentkezők száma, de legfeljebb huszonöt főt vehetünk fel a külföldi partnerekkel kötött megegyezés értelmében. Most jöttünk haza Szőulból diákokkal és az egyik fiatal oktatónkkal. A hallgatók bekapcsolódtak az egyetem életébe, a laborban dolgoztak, kutató-fejlesztő kollégám pedig előadásokat tartott. Együttműködésünk van ugyanis egy professzorral a Szöuli Nemzeti Egyetemről (Seoul National University) – ez a top egyetem Koreában, és harmincötödik a világranglistán –, aki egyszerre orvos és mérnök. Szemsebész, olyan chipek fejlesztésén dolgozik, amiket a szembe ültetnek be látássérültek megsegítésére. Célunk, hogy a koreaiakkal és szingapúriakkal is kialakítsunk egy orvosi MSc-képzést. A koreai professzor partner ebben. Ígéretes az együttműködés, érezzük, hogy elismernek minket.

– Hogyan határozzák meg a kutatási irányokat?

– Harmincnál több kutatócsoportunk van. Megpróbálunk olyan témákkal foglalkozni, amelyek jövőbe mutatóak, élvonalbeliek, és az emberiséget szolgálják. Bionikai kutatásaink az orvoslásban alkalmazható fejlesztéseken dolgoznak. Kutatásaink főként a betegek és az orvosok megsegítését, az orvoslást elősegítő fizikai műszereket, eszközöket fejlesztenek, valamint szoftvereket is ehhez kapcsolódóan. Ehhez specializált labor-

Svájcban négyévente megrendezett nemzetközi Cybathlonon, amit „bionikai olimpiaként” is emlegetnek. Ez olyan fejlesztések seregszemléje, melyek azt mutatják meg, hogyan próbál a tudomány a legújabb megoldásaival – bionikus segédeszközökkel – tartós fizikai sérüléssel élő emberek segítségére lenni. Ezen az olimpián mutatkozott be az a fejlesztésünk, melyben egy triciklit az ember benuult végtagjai hajtanak azáltal, hogy egy stimulátor elektromos jeleket küld a kiválasztott izmoknak a felületi elektródákon keresztül, hogy izomerőt generáljon a

jaink vannak a gyakorlatorientált képzés érdekében. De foglalkozunk a sportolók edzésének optimalizálásával, fejlesztünk sportolókat segítő eszközöket, akár szoftvert, akár hardvert. Fontos a gyógyszerkutatási irány, a bioinformatika, a robotika, a nyelvtchnológia. Azt gondolom, ezeken a területeken vannak élvonalbeli kutatásaink. Meghatározó az MI-kutatásunk. Prószéky Gábor professzor, az ITK korábbi innovációs dékánhelyettese küldetésének tekinti a magyar nyelv támogatását ebben az új technológiai világban. Munkatársaival ők fejlesztették ki a PULI névre hallgató MI-rendszert.

– Említene néhány példát az eredményeikből?

– Kerékpározni lebenuult végtagokkal, vakon kiválasztani, melyik szék üres egy teremben, érzékelni, mennyi pénzt kaptam vissza, összeválogatni egymáshoz illő színű ruhadarabokat, „látni”, hányas villamos jön, kiválasztani a bolt polcáról a keresett teát – ilyen szoftverekkel indulunk a

trickli meghajtásához. Az eszközt ma már sikerrel használják rehabilitációra. Mozgatja az izmokat, így azok nem sorvadnak el.

A Cybathlon különlegessége, hogy magukat a sérülteket kérdezik meg, mi tenné teljesebbé az életüket, milyen kérdésekre keressük a választ. Ezek a kihívások jelennek meg a versenyfeladatokban, és az a jó, hogy feszegetik a határokat. A látássérülteknek kiírt versenyt sikerült megnyernünk, ez már egy komoly nemzetközi eredmény.

Egy doktoranduszunk a süketnémák számára dolgozik, a jelbeszéd közvetítésének fejlesztésével foglalkozik. Fejlesztünk továbbá kézprotézist, ami ugyancsak különleges, nemzetközi szinten is.

– Milyen támogatással végzik a kutatásokat?

– Jelentősebb részben magyar pályázataink vannak. Mellettük időről időre megjelennek nemzetközi pályázatok is, és ipari kapcsolatokból is származnak együttműködések, támo-

gatások. Ez utóbbi azért nehéz, mert mi nem elsősorban kísérleti kutatást végzünk, hanem sok esetben alapkutatást, aminek hosszabb távon jelenik meg a haszna. Ötven százalékban pályázati források biztosítják a kutatásokat. Büszkeséggel tölt el, hogy amerikai és japán forrást is a magunkénak tudhatunk. Karunk alapítója, Roska Tamás nevéhez kötődik az amerikai pályázati támogatás elnyerése. Érdekes látni, milyen az amerikai támogatási hozzáállás. Általános, hogy senki sem szereti támogatni az alapkutatást, holott ez jelenti a természet megismerését. Fel kell vállalni, akkor is, ha még nem tudom, mi fog kijönni belőle. Főként kormányközeli szervezetek – esetünkben többek között az amerikai védelmi minisztérium, illetve annak alintézményei, így az Amerikai Haditengerészet Kutatási Hivatala (ONR) – vállalják a finanszírozását. Amerikában ennek hagyománya van, ezért nagyon hatékony az amerikai kutatástámogatás. A menete a következő: a kérelmező röviden bemutatja az elképzelését, s ha azt élvonalbelinek találják, akkor támogatják. Majd egy év elteltével megnézik, mire jutott a pályázó. Ez nem elszámoltatás, hanem az eredményre kíváncsiak. Ha elégedettek, további támogatást adnak. Nagyon könnyű kiesni ebből. Az első pályázatot még egy SZTAKI-kutatásba becsatlakozva nyerte az egyetemünk. A támogatási rendszer különlegessége, hogy nincs benne korlátozás, megkötés, csak a kiválóságot várják el. Szabadságot ad, az eredmény publikálható és felhasználható.

– Hogyan került kapcsolatba a Pázmány az amerikai támogatással?

– Érdekes, hogy miből indult ki. Egy biológiai kutatás azt vizsgálta, mi történik a nyúl retináján, amikor közelít felé valami, például megtámadja egy sas, és az állat azonnal futni kezd, anélkül, hogy gondolkodna. Ez reflex a nyúlnál. A bejövő képek alapján kialakuló algoritmus a nyúl retinájából kimérhető. Itt is bevethető a mi alapkutatásunk mentén felmerült algoritmusnak egy neurális hálózatra való implementálása, azaz kódolása és alkalmazása, a modell tanítása és finomhangolása, mindez azzal a céllal, hogy másutt is alkalmazni lehessen. Olyan algoritmusokat és eljárásokat fejlesztettünk, amelyek segítenek elkerülni a légi baleseteket, például drónok és repülőgépek között. A közelmúltban azonban egy helikopter és egy repülő ütközött Amerikában. Tehát van a

fejlesztésnek polgári használata is, és valóban, lehet katonai alkalmazása is, hiszen mindent lehet fegyverként is használni. Az egri nők a forró levest öntötték a törökök nyakába. A fő gondolat az volt, hogyan használható egy biológiai kutatás a mérnöki életben. Erre a kutatásra kaptunk 2007-től támogatást. 2010-ben az akkori dékán elhívta az ONR képviselőjét az éves doktoranduszi konferenciánkra, ahol prezentálják az adott évben elért eredményeket. Amerikai szervezetek képviselői konferenciáról konferenciára utaznak a világban, vizsgálva a legújabb kutatásokat. Ha valamit érdekesnek találnak, akkor esetleg támogatják. Ezen a konferencián mutatta be az egyik doktoranduszunk a kutatását, amelynek célja a beszéd- és hangfeldolgozás javítása zajos környezetben, tehát egyfajta zajszűrés, hogy érthetőbb legyen az elhangzó hangüzenet. Ehhez egy olyan vizsgálati módszert alkalmazott, amit korábban még senki. A projektet támogatásra érdemesnek találta az ONR képviselője. Az amerikaiak ritkán támogatnak külső kutatást. A miénk olyan volt, amit érdemesnek találtak a támogatásra. Erre különösen büszkéek vagyunk.

– Egy katolikus egyetem oktatójaként hogyan értelmezi a kutató felelősségét?

– Valamennyi szerződésünkben benne van, hogy értékrendünk és etikánk tiszteletét elvárjuk azoktól, akikkel bármilyen kutatásban együttműködünk. A partnereink ezt aláírassukkal vállalják. Alapvetően tiszteltben is tartják, hogy mi katolikus értékrend alapján működünk, de volt már példa arra is, hogy nemet mondtunk egy befektetőnek. Olyan kutatásokat végzünk, melyekből számtalan eredmény születhet hosszú távon, más területeken is, és amelyeket lehet rosszra is használni. A Jóisten szabad akaratot adott az embernek. A törökök ellen a leves is lehetett fegyver annak idején. Azt mondan, hogy mi nem fejleszthetünk olyat, amit rosszra lehet használni, irreális lenne. Ugyanakkor van felelősségünk abban, hogy véleményyt nyilvánítsunk akkor, ha valami kockázatos. Például a mesterséges intelligencia esetén ez komoly kötelesség. Azt látom, hogy a Vatikán nyilatkozatai nagyon bölcssek. Követik ezt a hihetetlenül gyors fejlődést, és rendkívül részletesek, számos területre kiterjednek.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Váci Egyházmegye

Digitális bőjtre vállalkoztak

Egyedülálló kihívásra vállalkozott négy iskola több mint százhusz diákja a nagybőjti időszakban. A Szent István Intézet és a váci Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága (EKIF) szervezésében megvalósuló kutatásban az okoseszközök korlátozásának hatásait vizsgálják majd a szakemberek.

Milyen hatással lehet a gyermekek készségeire és képességeire az okoseszközök használatának korlátozása? Hogyan járulhatnak hozzá szülőként a gyermekek mentális egészségének védelméhez? Többek között ezekre a kérdésekre is keresik a válaszokat a Szent István Intézet és a váci Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága (EKIF) szervezésében megvalósuló egye-

dülálló felmérésben, melynek nyitóalkalma egy bemeneti mérés és kihívásindító bulival kezdődött március 4-én Budapesten, az Eiffel Műhelyházban. Az eseményen Máthé Zsuzsa, a Szent István Intézet igazgatója és Puskás Balázs gyermekvédelmi szakember, a váci EKIF főigazgatója köszöntötte a diákokat.

„En is próbálom teljesíteni a kihívást, és szigorúan naplózom ezt az időszakot. Köszönöm, hogy vállaltátok ezt a próbatételt” – mondta Puskás Balázs a jelentkezőknek.

A „digitális detoxikálóban” négy település (Dunakeszi, Fót, Cegléd, Szolnok) négy

iskolája vesz részt hat osztállyal. Több mint százhusz diák csatlakozott ehhez az felméréshez a 6., 7. és 8. osztályosok közül. A fiatalokat Marton Zsolt váci megyéspüspök és Kovács Zsolt, a Váci Egyházmegye ifjúságpasztorációért felelős papja is buzdította videoüzenetében. „Ez a szó, hogy detoxikáló, rögtön az alkoholszenvedélytől való elvonást juttatja eszünkbe, de nem csupán ez okozhat valakinek függőséget az életében, hanem a digitális eszközök

nem megfelelő és nem mértékkel történő használata is. A kihíváshoz sok örömet, erőt és kitartást kívánok” – mondta a püspök.

A bemeneti mérést Hal Melinda klinikai szakpszichológus irányította Pötl Akos családbiztonsági szakértő segítségével. Az írásos, tesztalapú mérést a digitális detox után, április 8-án is megismétlik. A mérések közötti egy hónapos digitális bőjt során a fiatalok a „Helló Telő Szabályzat” szerint tartózkod-

nak az okoseszközök személyes képernyőhasználatától. A mérés eredményét egy kiadványban fogják közreadni június 30-án. A fő cél a magyar szülők, pedagógusok számára egy olyan anyag bemutatása,

ami segítségükre lehet, hogy hatékonyabban működjenek együtt a gyermekek mentális egészségének védelmében.

A mérés után a diákok többek közt Böhm Csaba világbajnok öttusázó motivációs beszédét hallgathatták meg. A fiatal sportoló kiemelte, „jó ez a »Helló Telő!« program, mert a social media olyan terület, amely engem sokszor megtréfált már. Méghozzá úgy, hogy egy olyan világba taszított, ahol nem a jelent éltem meg. Ezért én is vállalkoztam egy olyan kihívásra, hogy a telefonomról letörölöm azokat az alkalmazásokat, amelyek arra készítetnek, hogy folyamatosan a kezemben legyen a készülék. Azóta pedig azt érzem, hogy jobban vagyok” – árulta el Böhm.

Forrás és fotó: Váci Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatóság

ELEJTÁRADÉK

FIATAL, budapesti ügyvéd és pedagógus házaspár életjáradéki szerződést kötne ingatlan öröklése fejében. T.: 0670/252-4897

GONDOZÁS

96 ÉVES, egészséges édesanyám mellé keresek Budapesten, keddtől péntekig naponta kétszer, hétvégén napi három alkalommal egy óra időtartamra bejáró ápolót, aki segít neki az öltözködésben, tisztálkodásban, étkezéseknél, WC-használatnál. Díjazás: 3-5000 Ft/óra. T.: 06/70-429-6798 (sms-ben.)

ADÁSVÉTEL

RÉGISEGEKET, hagyatékot, bútorokat, festményeket, szobrokat, ezüsttárgyakat, arany ékszereket, fogaranyat, érméket, ki-tüntetéseket, órákat vásárolunk. T.: 06/20-932-6495, www.antikbudapest.hu
HAGYATÉKOT veszek, padlástól a pincéig lomtalanítok, lakáskiürítést válllok, azon-nal. Kozák János 06/30-935-0043

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képes-lapot, papírrégiséget és más régiségeket

SZOLGÁLTATÁS

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-tainedglass.hu

FOGSOROK

hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő viraszítás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárizsentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)
Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szent-ségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadba elhelyezett szándékokért imádkoznak.
A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imaviraszítást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!
Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemp-lomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajorplebania.hu/>
Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagybol-dogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.
Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldog-gá avatásáért a Városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest, XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: 2025. április 7., hétfő, május 6., kedd, június 6., péntek, július 7., hétfő, augusztus 6., szerda, szeptember 6., szombat, október 6., hétfő, november 6., csütörtök, december 6., szombat. A szentmisék 7 órakor kezdődnek.

BETEGLÁTOGATÓK KÉPZÉSE

A Budapesti Katolikus Kórházlelkészség 2025. április 5-én indítja következő önkéntesbeteglátogató-képzését. Jelentkezni március 28-áig lehet a +36/1-224-8640-es telefonszámon, hétköznap 8–16 óra között. Hitüket gyakorló katolikusok jelentkezését várják, akik olyan életállapotban vannak, hogy nem okoz problémát nekik hétről hétre egy délutánt szabadidejükből a betegek látogatására szánni, és akik azonosulni tudnak egy olyan szolgálattal, amelyben alázattal, szeretettel, embertársként a másik mellé állhatnak, s ott, ahol az tart, a legnagyobb tisztelettel elfogadva, a szolgálatára lehetnek úgy, ahogy igényli: meghallgatva őt, vagy rossz érzés nélkül elfogadva azt is, ha elutasítja a közeledést, mert nincs kedve találkozni, szóba állni senkivel. Az önkéntes beteglátogató szolgálat az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye kórházainak heti lelki-pásztori szolgálatához kapcsolódik, azaz az önkéntes beteglátogató a kórházlelkész látogatását megelőző napon látogatja végig azt az osztályt, ahová a kiválasztott kórházon belül be lett osztva, és jelzi a kórházlelkész atyának, ha a betegek közül valaki szeretne szent-ségekhez járulni, találkozni vele. A szolgálat heti rendszerességgel jelen van az esztergomi, dorogi, visegrádi, pomázi és budapesti kórházakban.

CSALÁDPASZTORÁCIÓ

Tavaszi Családpasztorációs Papi Találkozó lesz Budapesten március 21-én, pénteken 9 és 16 óra között a Magyar Katolikus Püs-pöki Konferencia Irodaházában (Budapest VI., Városligeti fasor 42.). Téma: A harmincéves *Evangelium vitae* és aktualitásai. A részvétel ingyenes és előzetes regisztrációhoz kötött. Jelentkezési határidő: március 16., vasárnap. Bővebb információ: <https://csaladegyhaz.hu/2025-tavaszi-csaladpasztoracios-papi-talalkozo/>

ORSZÁGOS LEKINAP

MÉCS Családközösségek Országos Lelkinapja lesz Eszter-gomban március 23-án, vasárnap 10 órától a Szent Adalbert Központ-ban (Esztergom, Szent István tér 10.). A 12 órakor kezdődő szentmisét Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök mutatja be a Nagy-boldogasszony- és Szent Adalbert-főszékesegyházban (Esztergom, Szent István tér 1.). Bővebb információ: <https://mecshonlap.hu/>

LELKIEST

Nagybőtti lelkiest lesz az Avilai Nagy Szent Teréz-plébánia-templomban (Budapest VI., Szent Teréz u. 2.) március 14-én, pénteken Barsi Balázs ferences atya vezetésével: emelkedést tart a 17.45-kor kezdődő kereszútán, majd a 18.30 órai szentmisében lelkigyakorlatos szentbeszédet mond, 19.30 órától pedig gyóntat, eközben a templom énekkara, a Capella Theresiana nagybőtti vespérást énekel.

KONFERENCIABESZÉDEK

A ferences lelkiség pillérei címmel konferenciabeszédeket vezet Berhidai Piusz ferences tartományfőnök a pesti ferencesek-nél, az Alcantarai Szent Péter- (belvárosi ferences) templomban (Budapest V., Ferenciek tere 9.) vasárnaponként, 19 órától. Idő-pontok: március 16., 23., 30., április 6. Témák: Ambíciók, vágyak és istenkeresés; imádkozni és imádsággá válni; testvéri közösség, minoritás, evangelizáció és misszió. A konferenciabeszédek célja: a ferences lelkiség elmélyítése azokban, akik hivatásukat keresve gondolkodnak a szerzetesi életben való elköteleződésen, Assisi Szent Ferenc lelkiségéhez, szerzetesrendünkhöz közelebb kerülve jobban meg akarják ismerni életformánk lényegét, a ferences lelkiség segítségével szeretnének készülni húsvétra. Április 6-án a konferen-ciabeszédeket követően Piusz atya, a Klarisza Nővérek, valamint a Ferences Mária Misszionárius Nővérek képviselői személyes és

URNÁS TEMETKEZÉSI LEHETŐSÉG
NYÍLT A NEMZETI KEGYHELYEN

Megnyílt Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyhely újonnan elkészült, kivételes természeti környezetben található urnatemetője.

A Bazilikával szemközti hegyoldal Kálvária kápolnájában 456 férőhely létesült.

A helyet 10 évre lehet megváltani saját részre vagy családtagok számára.

A temetési ügyintézés helye: 3078 Bányaterenye, Vasút út 12.

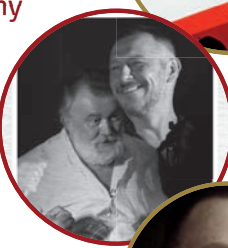
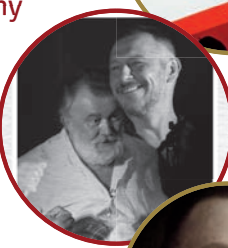
Ügyvezető: Orbán László

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 8 órától 16 óráig

Tel.: +36 32 350 792, +36 30 911 1634

MINDSZENTYNEUM

Mindszenty József EMLÉK-IRATAIM

2025.03.27. 17:00

Emlékirataim 50 - Rendhagyó könyvbemutató és beszélgetés

Miben példakép, miben nem?

Vendégek: Dr. Balogh Margit, az MTA doktora, Kovács Gergely, Magyarországi Mindszenty Alapítvány Szőnyi Szilárd, a Szemlélek főszerkesztője

2025.03.28. 17:00

Megszólít a lélek - Csend és üvöltés

Csuj Imre és Czutor Zoltán verses-zene estje

2023.03.29. 9:00-17:00

Zarándoknap - Mindszenty József születésnapján

állandó kiállításaink ingyenesen tekinthetők meg!

További információ: mindszentyneum.hu

Uj Ember

KATOLIKUS HETILAP

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely ISSN 0133-1205 KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÖNK VISSZA. LAPZÁRTA: 2025. március 10.

Kiadja a Magyar Kurír

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László

Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szantalai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mik@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén. Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 5785 Ft, fél évre: 11 570 Ft, egy évre: 23 140 Ft. Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása: +36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

+36 80 804 050
(ingyenesen hívható)

GOND SÓRA

Regisztráljon, és érezze magát biztonságban!

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

gondosora.hu

HÍREK KÉPEKBEN

• A „40 nap az életért” – ima, böjt és békés jelenlét elnevezésű országos kampányhoz csatlakozva a Győri Egyházmegye Családbizottsága imását szervezett a magzatok megszületésének érdekében március 5-én Győrben, a Petz Aladár Kórház körül.

• Országos találkozóra gyűltek össze a papnövendékek Esztergomban. A március 8-án kezdődött kétnapos programot március 7-én este közös kereszttúllal indították, amelyen Marton Zsolt váci megyéspüspök is részt vett. A hagyományos találkozó házigazdája idén Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek és az esztergomi Érseki Papnevelő Intézet volt.

• Ifjúsági imaestet tartottak március 5-én a Nyíregyházi Egyházmegye fiataljai számára. A résztvevők a remény zarándokaiként Szocska A. Ábel megyéspüspökkel rövid zarándoklatot tettek a város központjában. Előszenteltek liturgiája, elcsendesedés és közösségi élmény várta az imaalkalomra érkezőket.

Szent pillantással

Szegeden nyílik kiállítás a Magyar Kurír fotóiból

Szent pillantással címmel Esztergom (Keresztény Múzeum), Győr (Triangulum Galéria), Budapest (Szent Angéla ferences iskola), Kazincbarcika (Don Bosco Sportközpont) után Szegeden is látható a Magyar Kurír fotósai, Merényi Zita és Lambert Attila (képiünkön) nagy sikerű tárlata. A Magyar Katolikus Egyház életét bemutató kiállítás március 11-én, kedden nyílt meg a Szegedi Dóm Látogatóközpontban.

A tárlat gazdája a Magyar Kurír szerkesztősége. A kiállításon Merényi Zita és Lambert Attila, a Magyar Kurír munkatársainak alkotásait lehet megtekinteni. A nyolcvan képet tartalmazó kiállítást Janka Ferenc görögkatolikus lelképásztor, a Gál Ferenc Egyetem rektorhelyettese nyitotta meg. A megnyitón Kuzmányi István diakónus, a Magyar Kurír

igazgató-főszerkesztője ajánlotta a kiállítást a látogatók figyelmébe. Az eseményen jelen voltak a fényképek készítői is.

A kiállításon tíz év képeit láthatjuk. Sokszor a magyar Egyház ikonikus eseményeit, sokszor elcsúszott pillanatokat. Mert Isten, aki a rejtékekben is lát minket, ahogy imádkozunk, néha egy egyházi fotóst küld, hogy megörökítsen egy-egy szent pillanatot. Munkatársaink képei – kilépve az online vagy nyomtatott újság világából – bizonyítják művészi erejüket; megérintik, megékkentik a szemlélőket.

Ennek a csodának Szegeden, a Dóm Látogatóközpontban (Dóm tér 16.) is a részesei lehetnek. A kiállítás díjtalanul látogatható május 4-e, vasárnapig a látogatóközpont nyitvatartási idejében (kedd-vasárnap: 9-17 óráig, hétfőn a látogatóközpont zárva tart).

Fotó: Halász Gábor

Világítótorny a jövő nemzedékeinek

Az Európai Unió alapító atyjának kanonizációs ügyéről

Lezárult Isten szolgája, Alcide De Gasperi olasz politikus, világi hívő és családapa boldoggáavatási ügyének egyházmegyei szakasza. Február 28-án az eljárás záróülésén a Lateráni Apostoli Palotában Baldassare Reina bíboros, Ferenc pápa római helynöke elnökölt, aki az olasz politikust, az egységes Európa egyik alapító atyját „a jövő nemzedékeinek világítótornyaként” jellemezte.

Mély hitű, feddhetetlen erkölcsű politikai vezető volt, minden tevékenységét a közjó keresztény szolgálata vezérelte. Európai jövőképe a népek közötti együttműködésen, a földrész egységén alapult. Ma, a politikai és intézményi válságok korában továbbra is időszerű példaképként tekinthetünk alakjára – hangsúlyozta Ferenc pápa római helynöke, Reina bíboros. Rámutatott, hogy a 20. század olasz történelmének egyik legjelentősebb alakja politikai látásmódjával és kormányzási készségével eredményesen vezette Olaszországot történelmének egyik legnehezebb időszakában.

Politikai örökségéhez tartozik a háború utáni újjáépítésen túl a demokratikus intézmények megszilárdítása és az egyesült Európa építése. Közvetítő képessége, pragmatizmusa és az állam iránti lojalitása következtében az olasz és az európai politika még ma is példaképként tekinthet rá. Az első között ismerte fel, hogy a béke és a stabilitás biztosításának kulcsa az európai államok közötti együttműködés – szögezte le a pápa római helynöke. Reina bíboros idézte De Gasperi lányát, Maria Romanát, miszerint édesapja következetesen, dicsekvés nélkül élte meg a hitét, amit naponta imádsággal és elmélkedéssel táplált. Keresztény tanúságtételének nagyságát még olyan jelentős személyiségek is elismerték, mint Szent XXIII. János pápa. A szociális igazságosságért küzdő De Gasperi Alapítvány továbbviszi Isten szol-

gájának üzenetét, előmozdítva az életét vezérlő elvek által ösztökélt kulturális és társadalmi tevékenységeket. Spirituális és politikai öröksége világítótorny maradt a jövő nemzedékei számára is – fogalmazott Baldassare Reina bíboros, a pápa római helynöke az Isten szolgája, Alcide De Gasperi boldoggáavatási ügyének egyházmegyei szakaszát lezáró beszédében.

„Találkozóink nem arra szolgálnak, hogy a parlamenti képviselők, a nemzeti szuverenitás birtokosai politikai döntéseket hozzanak. Azok a szabad találkozók, beszélgetések olyan fórumot jelentenek a különböző irányzatok és nemzeti érdekek számára, ahol ki lehet cserélni a véleményeket, amelyek eltérnek egymástól, de melyek mindegyikét egyformán mozgatja az európai hazáink és közös hazánk, Európa javáért érzett féltő elkötelezettség.” (Részlet Alcide De Gasperi 1954. április 21-én az Európai Parlament konferenciáján elmondott beszédéből.)

Forrás: Vatikáni Rádió

Fotó: Vatikáni Rádió, Diocesi di Roma

Zarándokoljunk Mariazellbe!

Ünnepeljük együtt Mindszenty bíboros szobrának megáldását!

Zarándokoljunk együtt Mariazellbe Tiszteletreméltó Mindszenty József bíboros a kegytemplom mellett elhelyezendő szobra megáldásának ünnepére! Az eseményre 2025. május 31-én, szombaton kerül sor. Az egynapos zarándoklat a Magyarországi Mindszenty Alapítvány, a Via Sacra zarándok utazási iroda és a Magyar Kurír együttműködésében jön létre.

2025-ben Mindszenty József bíboros kettős évfordulóját ünnepeljük: XII. Piusz pápa nyolcvan évvel ezelőtt nevezte ki esztergomi érseknek, és ötven éve adta vissza lelkét a Teremtőnek. Ezért is nagy örömről szolgál, hogy zarándoklatra hívhatjuk kedves Olvasóinkat, hogy együtt vegyünk részt azon az ünnepen és szentmisén, melynek keretében Székely János szombathelyi megyéspüspök megáldja Mindszenty József bíboros egész alakos bronzszobrát.

A bencés kegyhelyigazgató szándéka szerint a szoborállítás után itt Mindszenty közösségi tér jön létre.

Az ünnepi szentmisén együtt ünnepel Dominik Duka bíboros, emeritus prágai érsek; Pedro López Quintana érsek, Ausztria apostoli nunciusa és Martos Levente Balázs esztergombudapesti segédpüspök.

Az egynapos zarándoklat ünnepi programja Mariazellben:

12.05–13.00: ráhangolódás az ünnepre a bazilikában; 13.00–14.05: ünnepi szentmise; 14.30–15.00: a szobor megáldása a templomkertben. A szoborállításról és az alkotásról bővebb információt a Kovács Gergely viceposztulátorral, a Magyarországi Mindszenty Alapítvány képviselőjével készített interjúnkban olvashatnak, az Új Ember március 2-ai számában. Bővebb tájékoztatás az egynapos zarándoklatról és je-

Rieger Tibor alkotását a mariazei templomkertben helyezik el, a két homlokzati barokk szobor közelében, annál az oldalbejáratnál, amely a fő közlekedési útvonal, nagyon közel a Szent László-kápolnához, ahol tizenhat éven át nyugodott Mindszenty József bíboros.

lentkezés a Via Sacra zarándok utazási iroda honlapján. A zarándoklat vezetője Kuzmányi István diakónus, az Új Ember és a Magyar Kurír igazgató-főszerkesztője.

Mindenkit szeretettel hívunk és várunk az ünnepi alkalomra és a szentmisére!